

Rettskrivningsendringer

fra 1. juli 2005

Fastsatt
ved brev fra Kultur- og kirke departementet
16. februar 2005

Norsk språkråd
mai 2005

Innhold

Forord	3
1 Vedtak som gjelder bokmål	4
1.1 Skillet mellom hovedformer og sideformer faller bort	4
1.1.1 Sideformer som blir omgjort til likestilte hovedformer	4
1.1.2 Sideformer som blir omgjort til eneformer	4
1.1.3 Sideformer som tas ut av rettskrivningen	5
1.2 Andre vedtak	7
1.2.1 Substantiv	7
1.2.1.1 Geografiske navn	7
1.2.1.2 Genus	7
1.2.1.3 Hankjønns- og hunkjønnsord på trykklett <i>-er</i>	8
1.2.1.4 Alfabetiske oversikter	8
1.2.1.5 Suffikset <i>-sel/-sle</i>	15
1.2.1.6 Andre vedtak om substantiv	15
1.2.2 Verb	16
1.2.2.1 Sterke verb	16
1.2.2.2 Svake verb	19
1.2.2.3 Kortform/langform i infinitiv	23
1.2.2.4 S-former av verb	24
1.2.3 Adjektiv	24
1.2.4 Tallord	26
1.2.5 Annet	26
1.2.5.1 Utlydende <i>e</i>	26
1.2.5.2 Genitiv eller ikke etter preposisjonen <i>til</i>	29
1.2.5.3 Enkeltkonsonant/dobbelkonsonant	29
1.2.5.4 Vedtak som gir bortfall eller inntak av varianter med annen vokalisme og/eller annen konsonantisme	30
1.2.5.5 Bortfall/behold av bokstaver	33
2 Vedtak som gjeld nynorsk	35
2.1 Geografiske namn og innbyggjarnamn	35
2.2 Samansetjingar	35
2.3 Status quo	35
3 Vedtak som gjeld både bokmål og nynorsk	36
3.1 Geografiske namn og innbyggjarnamn	36
3.2 Historiske namn	37
3.3 Valutanemningar	37
3.4 Medisinske ord	38
3.5 Importord	38
3.5.1 Norvagisering	39
3.6 Samansetjingsfuga	40
3.7 Einskildord	40
3.8 Talord	47
Brev fra Kultur- og kirkedepartementet 16. februar 2005	48

Forord

Kultur- og kirkedepartementet har fastsatt ny rettskrivningsnormal for *bokmål* med virkning fra 1. juli 2005. Normalen bygger på endringsforslag som tidligere er vedtatt i Norsk språkråd. Endringene består i at en del lite brukte former går ut av ordlistene, mens tradisjonelle former som er mye brukt, blir godkjent som en del av den offisielle rettskrivningen. I tillegg blir selve rettskrivningssystemet forenklet ved at skillet mellom hovedformer og sideformer forsvinner. Sideformer er former som står oppført i klammeparentes i ordlistene, og som ikke kan brukes i lærebøker og i statstjenesten.

På oppdrag fra departementet har Norsk språkråd utredet en tilsvarende forenkling av rettskrivningssystemet også i *nynorsk*. Ved den endelige behandling av saken ble det imidlertid vedtatt å opprettholde systemet med hovedformer og sideformer i nynorsk. Behandlingen i Språkrådet har avdekket ulike syn både i dette spørsmålet og når det ellers gjelder den nærmere utforming av nynorskrettskrivningen. Departementet har derfor ikke funnet grunnlag for å godkjenne de endringene som ble vedtatt i nynorsk. Nynorskrettskrivningen forblir dermed uendret.

Bakgrunnen for saken og en redegjørelse for de vurderinger som er gjort, framgår av departementets brev til Norsk språkråd 16.02.05.

Vedtakene er redigert dels på bokmål, dels på nynorsk.

1 Bokmål

1.1 Skillet mellom hovedformer og sideformer faller bort

Skillet mellom hovedformer og sideformer faller bort. De gamle sideformene blir enten omgjort til likestilte former ved siden av de gamle hovedformene, til nye eneformer, eller de tas ut av rettskrivningen. Skråstreken mellom bokmålsformene betyr valgfrihet.

1.1.1 Sideformer som blir omgjort til likestilte hovedformer

Alle hunkjønnsord som før hadde -a [-en] i bestemt form entall, får nå valgfritt -a/-en.

Det blir valgfritt -a/-ene (før: -a [-ene]) i bestemt form flertall av intetkjønnsordene *barn, bein, beist, (av)hol, kol, krøtter, naut, segl (= seil)*, altså *barna/barnene, beina/beinene* osv.

Enkeltord og enkeltformer

Formene nedenfor blir nå likestilte. Oppføringene står med de gamle sideformene før skråstreken og de gamle hovedformene etter skråstreken.

ba/bad
 dro/drog
 fjøre/fjære s. og v.
 ga/gav
 gæren/galen
 gærning/galning
 røk(e)/røyk(e)
 skau/skog
 sto/stod
 sæte/såte (legge i såter)
 -tag-/-tak- (f.eks. deltager/deltaker)
 tvunnet/tvinna el. tvinnet
 viss/hvis

1.1.2 Sideformer som blir omgjort til eneformer

Tidligere hovedformer, som nå går ut, står i parentes:

bisle (beksle)
 bissel (beksel)

1.1.3 Sideformer som tas ut av rettskrivningen

Kløyvd infinitiv tas ut.

Sideformer i ubestemt flertall hankjønn av typen [*lærer*] og [*beverer*] tas ut.

Sideformer i preteritum på [*-dde*] og perfektum partisipp på [*-dd*] tas ut. Det gjelder disse verbene: *avdreie, avleie, breie, dreie, fordreie, forføye, forpleie, frøye, føye, greie, innføre, innleie, innreie, kadreie, kleie, leie, meie, naie, pleie, reie, rettleie, skreie, røye, sneie, spreie, tilføye, utbreie, vedføye.*

Sideformer på [*-d*] i preteritum i verb av typen *gli* tas ut. Det gjelder disse formene: *bestreid, gleid, gneid, leid* (i *li(de)* (pines) og i *li* (om tid)), *reid, skleid, skreid, streid, sveid, vreid.*

Enkeltord og enkeltformer

Gjenstående hovedformer står først. Sideformene som går ut av rettskrivningen, følger etter i parentes.

<i>alte</i>	(ol)
<i>beinkesam</i>	(benkesom), jf. punkt 1.2.3
<i>bar</i>	(berr)
<i>botn el. bunn</i>	(bonn) (Den tidligere hoved- og eneformen <i>trebonner</i> omgjøres til <i>trebåner</i> .)
<i>brant</i>	(brann)
<i>breit</i>	(breitt)

død (daude)

Sideformen [*daude*] går ut ved disse ordene: *brådød, død, kalvedød, selvdød* el. *sjøldød, skinndød, sottedød, varmedød.*

Hoved- og eneformene *mann(e)dauden* og *svartedauden* blir stående, likeså formene *digerdøden* el. *digerdauden.*

Eneformen *udaude* ('brå el. fæl død') blir endret til *udaude* el. *udød.*

<i>døv</i>	(dauv)
<i>ed</i>	(eid)

<i>fant</i>	(fann)
<i>fikk</i>	(fekkk)
<i>flom</i>	(flaum)
<i>flaut</i>	(flautt)
<i>får</i> (plogfure)	(før)
<i>fra</i>	(frå)

<i>gikk</i>	(gjekk)
<i>greit</i>	(greitt)
<i>harv</i>	(horv)
<i>hige</i>	(hike)
<i>hint</i>	(hitt)
<i>hun</i>	(ho)
<i>hvis el. hvem sin</i>	(hvems)
<i>hvor</i>	(kor)
<i>hvorfor</i>	(korfor el. åffer)
<i>høst</i>	(haust)
<i>keit</i>	(keitt)
<i>klipp</i>	(klypp)
<i>klippe</i>	(klyppe)
<i>klipper</i>	(klypper)
<i>kobber el. kopper</i>	(koppar)
<i>leder</i>	(leier)
<i>leit</i>	(leitt)
<i>leppe</i>	(lippe)
<i>livne (friskne)</i>	(levne)
<i>lykt</i>	(løkt)
<i>løk</i>	(lauk)
<i>lå</i>	(låg)
<i>låg (utkok)</i>	(løg)
<i>mandag</i>	(måndag)
<i>maske</i>	(moske)
<i>messing</i>	(massing)
<i>morr</i>	(mørr)
<i>ned</i>	(ner)
<i>nede</i>	(nere)
<i>nese</i>	(nase)
<i>nød</i>	(naud)
<i>rant</i>	(rann)
<i>rød</i>	(raud)
	<i>raud</i> står igjen som hovedform i sms. der <i>raud</i> var hovedform fra før
<i>renske</i>	(reinske)
<i>slesk</i>	(sleisk)
<i>slokke/slukke</i>	(slökke)

<i>sløyt</i>	(sløytt)
<i>smalt</i>	(small)
<i>snaut</i>	(snautt)
<i>spong</i>	(spang)
<i>spant</i>	(spann)
<i>strede</i>	(strete)
<i>svait</i>	(svaitt)
<i>svant</i>	(svann)
<i>seter</i>	(sæter)
<i>setre</i>	(sætre)
<i>så</i>	(såg)
<i>tom</i>	(taum)
<i>tjære</i>	(tjøre)
<i>tresk</i>	(treisk)
<i>tvare</i>	(turu el. tvore)
<i>tyttebær</i>	(tytebær)
<i>vant</i>	(vann)
<i>veps</i>	(kvefs)

1.2 Andre vedtak

1.2.1 Substantiv

1.2.1.1 Geografiske navn

Som hovedregel skal geografiske navn av typen Den/Det/De + adjektiv + substantiv ha substantivet i ubestemt form.

<i>De masuriske sjøer</i>	(før: De masuriske sjøene)
<i>De ostindiske øyer</i>	(før: De ostindiske øyene)
<i>De vestindiske øyer</i>	(før: De vestindiske øyene)
<i>Den forbudte by</i>	(før: Den forbudte by(en))
<i>Den kinesiske mur</i>	(før: Den kinesiske mur(en))
<i>Det karibiske hav el. Karibhavet</i>	(før: Det karibiske havet el. Karibhavet)
<i>Det indiske hav el. Indiahavet</i>	(før: Indiahavet)
<i>Det kaspiske hav el. Kaspiahavet</i>	(før: Kaspiahavet)

1.2.1.2 Genus

Genus ved suffikset -ning:

Ord med suffikset *-ning* får valgfritt hunkjønn eller hankjønn, f.eks. *legninga* el. *legningen* (før: *legningen*), *festninga* el. *festningen* (før: *festningen*).

Personbetegnelser blir et unntak, f.eks. *flyktningen* og *slektningen* (som før).
Unntak fra dette igjen blir ord der biologisk kjønn tilsier hunkjønn, f.eks. *dronninga* el. *dronningen* (som før).

Noen ord med utgang på *-ning* (ikke suffikset *-ning*) skal ha hankjønn som før, f.eks. *allmenning*, *femkroning*, *presenning*, *terning*, *sogning*.

Disse ordene med utgang på *-(n)ing* får valgfritt *-a/-en* mot før bare *-en*: *avskygning*, *blotning* (ved bergverk), *brystning*, *halvning*, *hvelving/kvelving*, *høring*, *innfatning*, *klø(y)vning*, *lindring*, *luftspeiling*, *munning*, *rådslagning*, *skytning* (spleiselag), *spenning* (elektrisk og mental), *spurning* (gåte), *tegning* (bilde).

Andre genusvedtak:

brorskap, *farskap* og *vennskap* får intetkjønn som enegenus (før: valgfritt hankjønn eller intetkjønn)

domene får intetkjønn som enegenus (før: valgfritt hankjønn el. intetkjønn)

eierskap får intetkjønn som genus (før: ikke normert)

fossil får valgfritt hankjønn eller intetkjønn som genus uavhengig av betydning (egentlig eller om person) (før: intetkjønn)

gjennomtrekk får valgfritt hankjønn eller intetkjønn i betydningen 'gjennomtrekk av folk' (før: hankjønn)

jåleskap og *vrienskap* får hankjønn som enegenus (før: valgfritt hankjønn eller intetkjønn)

kjemikalie får hankjønn som enegenus (før: valgfritt hankjønn eller intetkjønn)

medgift, *tilgift* og *utgift* får valgfritt hankjønn eller hankjønn (før hankjønn) (gir samsvar med *avgift -a/-en*)

null får valgfritt hankjønn el. intetkjønn både som tallord og som personbetegnelse; i flertall valgfritt *-/-er* (før: uklar normering)

spermie får hankjønn som enegenus (før: valgfritt hankjønn eller intetkjønn)

torv (i myra) får *-a/-en* (før: *-a/-en/-et*)

1.2.1.3 Hankjønns- og hunkjønnsord på trykklett *-er*

Hankjønnsord og hunkjønnsord med utgang på *-er* i entall og med valgfri eller obligatorisk sammendraing i flertall (typen *bever*) beholder i entall den bøyningen de har nå. Disse flertallsvedtakene kommer i tillegg:

- 1 Den tidligere sideformen på *-er* (f.eks. [*beverer*]) i ubestemt flertall går ut (jf. punkt 1.1.3)
- 2 I utgangen *-rer* blir slutt-*r*-en valgfri, for eksempel *bevrer* > *bevre(r)*
- 3 Disse hankjønnsordene får overgang fra obligatorisk til valgfri sammendraing: *baluster, ilder, kader, kalander, klunger, kvader, manøver, meander, oter, pilaster, seder, seier, sommer, spiker, ulster, vedder, vinter, åker*
- 4 Flertallsbøyning (valgfri sammendraing) godkjennes for ordet *feber*

Om *bakster, rakster, rekster*, se punkt 1.2.1.6.

Vedtakene er en intern justering i bokmål for å gi bedre samsvar mellom normering og faktisk språkbruk.

1.2.1.4 Alfabetiske oversikter

Hunkjønnsordene er markert med bestemt form entall, ellers er ikke entallsformer ført opp.

før	nå
aldere[r]/aldrer alderne/aldrene	aldere/aldre(r) alderne/aldrene
ambidekstere[r]/ambidekstrer ambideksterne/ambidekstrene	ambidekstere/ambidekstre(r) ambideksterne/ambidekstrene
balustrer balustrene	balustere/balustre(r) balusterne/balustrene
bevere[r]/ bevrer beverne/bevrene	bevere/bevre(r) beverne/bevrene
fedre fedrene	fedre fedrene
fastra/fasteren fastre(r) fastrene	fastra/fasteren fastre(r) fastrene
	febere/febre(r) feberne/febrene

fendere[r]/fendrer fenderne/fendrene	fendere/fendre(r) fenderne/fendrene
fibere[r]/fibrer fiberne/fibrene	fibere/fibre(r) fiberne/fibrene
filistere[r]/filistrer filisterne/filistrene	filistere/filistre(r) filisterne/filistrene
fingrer fingrene	fingre(r) fingrene
foreldre foreldra/foreldrene	foreldre foreldra/foreldrene
galdrer galdrene (tryllesang)	galdre(r) galdrene
gimra [gimmeren] gimrer gimrene (ungsau)	gimra/gimmeren gimre(r) gimrene
ginstrer ginstrene (ginster = gyvel)	ginstre(r) ginstrene
gitrer gitrene (gitter m. = treøse)	gitre(r) gitrene
gygra [gygeren] gygrer gygrene	gygra/gygeren gygre(r) gygrene
hammere[r]/hamrer hammerne/hamrene	hammere/hamre(r) hammerne/hamrene
hamstere[r]/hamstrer hamsterne/hamstrene	hamstere/hamstre(r) hamsterne/hamstrene
huldra [hulderen] huldrer huldrene	huldra/hulderen huldre(r) huldrene

ildrer ildrene	ildere/ildre(r) ilderne/ildrene
istrer istrene (ister = vier)	istre(r) istrene
kadrer kadrene	kadere/kadre(r) kaderne/kadrene
kalandrer kalandrene (valsemaskin)	kalandere/kalandre(r) kalanderne/kalandrene
kalendere[r]/kalendrer kalenderne/kalendrene	kalendere/kalendre(r) kalenderne/kalendrene
kalibere[r]/kalibrer kaliberne/kalibrene (også et kaliber)	kalibere/kalibre(r) kaliberne/kalibrene
kandelabere[r]/kandelabrer kandelaberne/kandelabrene	kandelabere/kandelabre(r) kandelaberne/kandelabrene
kanistere[r]/kanistrer kanisterne/kanistrene (blikkboks, dunk)	kanistere/kanistre(r) kanisterne/kanistrene
klammeren klammere[r]/klamrer klammerne/klamrene	klammeren klammere/klamre(r) klammerne/klamrene
klungrer klungrene (nypetorn)	klungere/klungre(r) klungerne/klungrene
kvadrer kvadrene (firkantet stein)	kvadere/kvadre(r) kvaderne/kvadrene
lestrer lestrene (bibelstykke)	lestre(r) lestrene
levra/leveren levere[r]/levrer	levra/leveren levere/levre(r)

leverne/levrene	leverne/levrene
ligustere[r]/ligustrer ligusterne/ligustrene	ligustere/ligustre(r) ligusterne/ligustrene
lystra/lysteren lystrer lystrene	lystra/lysteren lystre(r) lystrene
magistere[r]/magistrer magisterne/magistrene	magistere/magistre(r) magisterne/magistrene
manøvrer manøvrene	manøvere/manøvre(r) manøverne/manøvrene
meandrer meandrene	meandere/meandre(r) meanderne/meandrene
mestere[r]/mestrer mesterne/mestrene	mestere/mestre(r) mesterne/mestrene
ministere[r]/ministrer ministerne/ministrene	ministere/ministre(r) ministerne/ministrene
montere[r]/montrer monterne/montrene	montere/montre(r) monterne/montrene
mora/moren mødre(r) mødrene	mora/moren mødre(r) mødrene
mostra/mosteren mostre(r) mostrene	mostra/mosteren mostre(r) mostrene
muttere[r]/mutrer mutterne/mutrene	muttere/mutre(r) mutterne/mutrene
negere[r]/negrer negerne/negrene	negere/negre(r) negerne/negrene
nevra/neveren nevrer nevrene	nevra/neveren nevre(r) nevrene
oldra/olderen	oldra/olderen

oldrer oldrene	oldre(r) oldrene
oleandere[r] /oleandrer oleanderne/oleandrene	oleandere/oleandre(r) oleanderne/oleandrene
otrer otrene	otere/otre(r) oterne/otrene
pantere[r]/pantrer panterne/pantrene	pantere/pantre(r) panterne/pantrene
patere[r]/ patrer paterne/patrene	patere patre(r) paterne/patrene
petimetre[r]/petimetrer petimeterne/petimetrene (også et petimeter)	petimetre/petimetre(r) petimeterne/petimetrene
pilastrer pilastrene (murfosterkning)	pilastere/pilastre(r) pilasterne/pilastrene
pjoltere[r]/pjoltrer pjolterne/pjoltrene	pjoltere/pjoltre(r) pjolterne/pjoltrene
salamandere[r]/salamandrer salamanderne/salamandrene	salamandere/salamandre(r) salamanderne/salamandrene
sedrer sedrene (tre)	sedere/sedre(r) sederne/sedrene
seirer seirene	seiere/seire(r) seierne/seirene
setra [seteren] setrer setrene	setra/seteren setre(r) setrene
sidrer sidrene	sidere/sidre(r) siderne/sidrene
sjangere[r]/sjangrer sjangerne/sjangrene	sjangere/sjangre(r) sjangerne/sjangrene

skifere[r]/skifrer skiferne/skifrene	skifere/skifre(r) skiferne/skifrene
skolopendere[r]/skolopendr skolopenderne/skolopendrene	skolopendere/skolopendre(r) skolopenderne/skolopendrene
skuldra/skulderen skuldrer skuldrene	skuldra/skulderen skuldre(r) skuldrene
slentrer slentrene (oter, dial.)	slentre(r) slentrene
somrer somrene	sommere/somre(r) sommerne/somrene
spikrer spikrene	spikere/spikre(r) spikerne/spikrene
svabere[r]/svabrer svaberne/svabrene	svabere/svabre(r) svaberne/svabrene
syndere[r]/syndrer synderne/syndrene	syndere/syndre(r) synderne/syndrene
søstera/søsteren søstre(r) søstrene	søstera/søsteren søstre(r) søstrene
tautrer tautrene (sau fra Tautra)	tautre(r) tautrene
tigere[r]/tigrer tigerne/tigre	tigere/tigre(r) tigerne/tigre
ulstrer ulstrene	ulstere/ulstre(r) ulsterne/ulstrene
vaiere[r]/vairer vainerne/vairene	vaiere/vaire(r) vainerne/vairene
vedrer vedrene (vedder = rambukk)	veddere/vedre(r) vedderne/vedrene

vintrer	vintere/vintre(r)
vintrene	vinterne/vintrene
åkrer	åkere/åkre(r)
åkrene	åkerne/åkrene
åndra/ånderen	åndra/ånderen
ådrer	åndre(r)
åndrene	åndrene
(ski)	

1.2.1.5 Suffikset *-sel/-sle*

<i>bredsel</i>	(før: bredsel el. bredsle)
<i>drygsel</i>	(før: drygsel el. drygsle)
<i>ferdsel</i>	(før: ferdsel el. ferdsle)
<i>framførsel</i>	(før: framførsel el. framførsle)
<i>gjemsel</i> el. <i>gjømsel</i>	(før: gjemsel el. gjømsel el. gjømsle)
<i>hengsel</i>	(før: hengsel el. hengsle)
<i>kveiksel</i>	(før: kveiksel el. kveiksle)
<i>rådførsel</i>	(før: rådførsel el. rådførsle)
<i>stengsel</i>	(før: stengsel el. stengsle)
<i>tilførsel</i>	(før: tilførsel el. tilførsle)
<i>trengsel</i>	(før: trengsel el. trengsle)
<i>tyngsel</i>	(før: tyngsel el. tyngsle)
<i>underbredsel</i>	(før: underbredsel el. underbreisle)
<i>vigsel</i> el. <i>vielse</i>	(før: vigsel el. vielse el. vigsle; om vielse av ektepar)
<i>vigsel</i>	(før: vigsel el. vielse el. vigsel; f.eks. om kirkevigsel og prestevigsel)

1.2.1.6 Andre vedtak om substantiv

adjø får denne bøyningen: adjøet, adjø(er), adjøa el. adjøene
(før: bare *adjø* i ubestemt flertall)

ambar får denne bøyningen: ambaren, ambrer el. ambarer, ambrene el. ambarene
(før: ambrer, ambrene i flertall)

anstøtsstein el. *anstøtssten* (før: anstøtsstein)

bakst (før: bakst el. bakster)

berserkergang el.

berserk(s)gang (før: berserk(s)gang)

blomst (før: blomst el. blomster)

<i>bod/bu</i>	Fordelingen av disse to formene blir regulert slik (før: uklar normering): 1 <i>bod</i> el. <i>bu</i> i betydningen opplagshus, oppbevaringsrom, vareutsalg (<i>kjeller-, mat-, ved-, pakk-, sjø-, toll-, kram-</i>) 2 <i>bu</i> i betydningen enkelt lite hus til midlertidig oppholdssted (<i>hvilebu/kvilebu, rorbu, seterbu</i>) 3 <i>kakebu</i>
<i>boknafisk, boknasild</i>	(før: boknefisk, boknesild)
<i>dreiel</i>	(kypervevd tøy; før: dreil)
<i>drotten</i>	(herre, før: drotten el. drottin)
<i>dykkert</i>	(spiker med lite hode, før: dykker el. dykkert)
<i>farvel</i>	valgfritt <i>farvel</i> el. <i>farvel(l)er</i> i ubestemt flertall (før: bare farvel)
<i>feil</i>	får denne bøyningen: feilen, feil, feila/feilene (før: bare <i>feilene</i> i bestemt flertall)
<i>festemø el. festemøy</i>	(før: festemøy)
<i>fjon</i>	får valgfritt <i>fjon</i> el. <i>fjoner</i> i ubestemt flertall (før: fjon)
<i>fold el. foll</i>	(om avling, før: foll)
<i>foldekniv el. follekniv</i>	(før: follekniv)
<i>flygning</i>	(i betydningen 'enkelt flyreise' (engelsk 'flight')) (jf. flygning el. flyvning, punkt 1.2.5.4)
<i>flat(t)jern, flat(t)stål</i>	(før: flatjern, flatstål)
<i>genitalier</i>	(før: genitalia el. genitalier)
<i>gauk(e)syre el. gjøk(e)syre</i>	(før: gauk(e)syre)
<i>gomme</i>	(før: gumme)
<i>granul</i>	bøyes slik: granulet, granul/granuler, granula/granulene (lite (celle)korn) (før: oppsplitting i to ord: <i>granul</i> (lite korn) og <i>granula</i> el. <i>granuler</i> (små cellekorn))
<i>hellebardér</i>	(før: hellebardér el. hellebardist)
<i>hvitbjørn el. kvitbjørn</i>	(isbjørn; før: kvitbjørn)
<i>hørsel(s)vern</i>	(før: hørselsvern)
<i>høyde/høgde/høgd:</i>	Formene fordeles slik:
<i>høyde -n el. høgde -a/-en el. høgd -a/-en</i>	(i topografisk betydning)
Ellers:	
<i>høyde el. høgde</i>	(før: høyde el. høgde om hopp, ellers høyde el. høgd)
<i>høyt(t)aler el. høgtaler</i>	(før: høyttaler el. høgtaler)
<i>jug -et</i>	(tas inn i rettskrivningen, også <i>juge</i> , jf. punkt 1.2.2.2D)

<i>kid</i> el. <i>kje</i>	(killingkjøtt; før: <i>kje</i>)
<i>lagesild</i> el. <i>lagasild</i> el. <i>lågåsild</i>	(før: <i>lagasild</i> el. <i>lågåsild</i>)
<i>lysning</i> el. <i>lysing</i>	(kunngjøring; før: <i>lysing</i>)
<i>lorje</i> el. <i>lørje</i>	(før: <i>lorje</i>)
<i>maria-</i> <i>marianøkkeband</i> el. <i>-bånd</i> , <i>marianøkkeblom</i>	blir eneform i sms. der det før var valgfritt <i>mari-</i> el. <i>maria:-</i> (før: <i>mari(a)nøkkeband</i> el. <i>-bånd</i> , <i>mari(a)nøkkeblom</i>)
<i>marihand</i> el. <i>marihånd</i>	(før: <i>marihand</i>)
<i>marked</i>	(før: <i>marked</i> el. <i>marknad</i>)
<i>pel</i> el. <i>pæl</i> s.	(før: <i>pæl</i>); <i>bopel</i> (som før)
<i>pele</i> el. <i>pæle</i> v.	(før: <i>pæle</i>)
<i>piss(e)prat</i>	(før: <i>pisseprat</i>)
<i>rakst</i>	(før: <i>rakst</i> el. <i>rakster</i>)
<i>realia</i>	(før: <i>realia</i> el. <i>realier</i>)
<i>rekst</i>	(før: <i>rekst</i> el. <i>rekster</i>)
<i>ski</i>	skal bøyes slik: <i>skia/skien</i> , <i>ski/skier</i> , <i>skia/skiene</i> (før: bare <i>skiene</i> i bestemt flertall)
<i>sko</i>	skal bøyes slik: <i>skoen</i> , <i>sko</i> , <i>skoa/skoene</i> (før: flertall <i>sko/skor</i> , <i>scoene/skorne</i> i flertall)
<i>smalahove</i>	(før: <i>smalehovud</i>)
<i>spjære -n</i> el. <i>spjær -et</i>	(rift, flenge; før: <i>spjær -et</i>)
<i>spreder</i>	(også i sms.; før: <i>spreder</i> el. <i>spreier</i>)
<i>spottegjøk</i> el. <i>spottegauk</i>	(før: <i>spottegauk</i>)
<i>stein</i> el. <i>sten</i>	(i visse faglige sammenhenger, f.eks. i medisin: <i>blære-</i> , <i>galle-</i> , <i>nyrestein</i> el. <i>-sten</i> , <i>stein-</i> el. <i>stendannelse</i> , <i>-smerter</i> ; i juvelerfaget: (<i>edle</i>) <i>steiner</i> el. <i>stener</i> , <i>smykkestein</i> el. <i>-sten</i> ; <i>fruktstein</i> el. <i>-sten</i> , <i>stein-</i> el. <i>stenfrukt</i> ; <i>steintøy</i> el. <i>stentøy</i>) (før: bare <i>stein</i> , bortsett fra i <i>edelste(i)n</i> og <i>øyeste(i)n</i>)
<i>stikk(e)veps</i>	(før: <i>stikkeveps</i>)
<i>stikk(e)flue</i>	(før: <i>stikkflue</i>)
<i>ting</i>	skal bøyes slik: <i>tingen</i> , <i>ting</i> , <i>tinga/tingene</i> (før: bare <i>tingene</i> i bestemt flertall)
<i>tingel</i>	(liten bjelle; ringelyd) får denne bøyningen: <i>ting(e)let</i> , <i>tingel/tingler</i> , <i>tingla/tinglene</i> (før: <i>ting(e)let</i> , <i>ting(e)ler</i> , <i>ting(e)lene</i>)
<i>tinglys(n)ing</i>	(før: <i>tinglysing</i>)

<i>universalier</i>	(før: universalia el. universalier)
<i>utblås(n)ing</i>	(før: utblåsing)
<i>utlys(n)ing</i>	(før: utlysing)
<i>vev(e)kunst</i>	(før: vevekunst)
<i>vitalier</i>	(før: vitalia el. vitalier)
<i>vitenskap</i>	(før: vitenskap el. vitskap)
<i>østers</i>	valgfritt <i>østers</i> / <i>østerser</i> i ubestemt flertall (før: -er)
<i>øye(n)stikker</i>	(før: øyestikker)

1.2.2 Verb

1.2.2.1 Sterke verb

Fra -au- til -øy- i preteritum

Verb som tidligere har hatt valgfri vokalisme *au/ø* i preteritum, får nå valgfritt *ø/øy*.

Det gjelder disse verbene (også i sms.):

<i>bød/bøy</i>	(før: baud/bød)
<i>brøt/brøyt</i>	(før: braut/brøt)
<i>fløt/fløyt</i>	(før: flaut/fløt)
<i>frøs/frøys</i>	(før: fraus/frøs)
<i>føk/føyk</i>	(før: fauk/føk)
<i>gjøv/gøyv</i>	(før: gauv/gjøv)
<i>kløv/kløyv</i>	(før: klauv/kløv)
<i>krøp/krøyp</i>	(før: kraup/krøp)
<i>nøs/nøys</i>	(før: naus/nøs)
<i>nøt/nøyt</i>	(før: naut/nøt)
<i>røk/røyk</i>	(før: raus/røk)
<i>røt/røyt</i>	(før: raus/røt)
<i>skjøt/skøyt</i>	(før: skaut/skjøt)
<i>skjøv/skøyv</i>	(før: skauv/skjøv)
<i>smøg/smøyg</i>	(før: smaug/smøg)
<i>strøk/strøyk</i>	(før: strauk/strøk)
<i>tøt/tøyt</i>	(før: taut/tøt)

Disse to verbene får bare -øy

<i>fløy</i>	(før: flaug/fløy)
<i>løy</i>	(før: laug/løy) (gjeldende former blir ljuge – løy, lyge – løy og lyve – løy; jf. <i>juge</i> i punkt 1.2.2.2D)

Det blir ingen endringer i bøyningen av disse verbene: *spy*, *suge*, *supe*, *tryte*.

Andre vedtak om sterke verb

bli – ble/blei – blitt	(før: ble/blei el. vart i preteritum)
briste – brast – bristet	(før: bristet el. brustet i partisipp)
gjelde – gjaldt – gjeldt	(før: galdt el. gjaldt i preteritum)
gråte – gråt – grått	(før: gråt el. gret i preteritum)
skite – skeit/skjjet – skitt	(før: skeit i preteritum)
stjele – stjal – stjålet	(før: stele/stjele, stal/stjal, stålet/stjålet)
støkke (skvette til) – stökk/støkk – støk(ke)t	(før: støkke, stökk, støk(ke)t)
svive – sveiv/svev/svivet – svivd/svivet	(før: svive, sveiv, svivd)
trive – treiv/trev – trevet/trivd	(før: trive, treiv, trevet/trivd)

1.2.2.2 Svake verb

Hensynet til den etablerte skriftspråkspraksisen har vært den viktigste rettesnoren ved den nye gjennomgåingen av de svake verbene. Som del av avgjørelsesgrunnlaget for vedtakene har fagnemnda i stor monn brukt resultat fra omfattende søk i en rekke tekstdatabaser. Vedtakene følger den tradisjonelle klasseinndelingen av verbene og det synet at sammensatte verb mest mulig skal ha samme bøyning som de usammensatte, for eksempel at *forgape* skal følge *gape*.

Det er lagt stor vekt på prinsippet i St.meld. nr. 100 (1980–81) *Endringer i rettskrivningen og læreboknormalen for bokmål* om at endingene -a og -et i preteritum (fortid) av svake verb skal være mest mulig jamstilt i bokmål.

Det endelige resultatet blir som følger:

A Verb der bøyningsformer tas ut**1 Bortfall av -a**

Disse verbene får *-te* som eneform (før valgfritt *-a/-te*). Bøyningen blir slik:

ase – aste – ast	
bake – bakte – bakt	
base – baste – bast	
bause – bauste – baust	
brase – braste – brast	(i alle betydninger)
glane – glante – glant	
rase – raste – rast	
skape – skapte – skapt	(også i sms.)
smake – smakte – smakt	(også i sms.)
spare – sparte – spart	(også i sms.)
svare – svarte – svart	(også i sms.)
tale – talte – talt	(også i sms.)

2 Bortfall av *-(g)de, -(g)d*

Disse verbene får slik bøyning:

brygge – brygga/brygget – brygga/brygget (før også *brygde, brygd*)

dø – døde – dødd (før også *dødde* i preteritum)

føde – fødte – født (også i sms.) (før også *fødde, fødd*)

pløye – pløyde – pløyd (før også *pløgde, pløgd*)

trygge (sikre) – trygga/trygget – trygga/trygget (før også *trygde, trygd*)

3 Bortfall av *-te, -t*

Disse verbene får slik bøyning:

beite – beita/beitet – beita/beitet (før også *beitte, beitt*)

blåne – blåna/blånet – blåna/blånet (før også *blånte, blånt*)

brune – bruna/brunet – bruna/brunet (før også *brunte, brunt*)

brøyte – brøyta/brøytet – brøyta/brøytet (før også *brøyte, brøytt*)

fløyte – fløyta/fløytet – fløyta/fløytet (før også *fløyte, fløytt*)

(ingen endring for *fløte*: fløta/fløtet/fløtte, fløta/fløtet/fløtt)

krepp (i alle betydninger) – kreppa/kreppet – kreppa/kreppet

(før også *krepte, krept* og dessuten preteritum *krapp* i noen betydninger)

leite (på) – leita/leitet – leita/leitet (før også *leite, leitt*)

lekke (i alle betydninger) – lekka/lekket/lakk – lekka/lekket (før også *lekte, lekt*)

røyte – røyta/røytet – røyta/røytet (før også *røyte, røytt*)

trylle – trylla/tryllet – trylla/tryllet (før også *trylte, trylt*)

4 Bortfall av sterke preteritumsformer

Disse verbene får slik bøyning:

drepe – drepte (før også *drap*) – drept

reke – rekte (før også *rak*) – rekt

velte – velta/veltet (før også *valt*) – velta/veltet

verpe – verpa/verpet/verpte (før også *varp*) – verpa/verpet/verpt

B Verb der bøyningsformer kommer i tillegg

1 Tillegg av *-a el. -et* eller både *-a og -et*

Verbene nedenfor får i tillegg til de nåværende endingene *-de el. -te* i preteritum og *-d* eller *-t* i perfektum partisipp enten *-a el. -et* eller både *-a og -et*. De nye bøyningsformene står i kursiv.

andøve – *andøvet/andøvde* – *andøvet/andøvd*

avfeie – *avfeiet/avfeide* – *avfeiet/avfeid*

bale – *bala/balet/balte* – *bala/balet/balt*

beruse – *berusa/beruset/beruste* – *berusa/beruset/berust*

bleike – *bleika/bleiket/bleikte* – *bleika/bleiket/bleikt*

bleke – *bleka/bleket/blekte* – *bleka/bleket/blekt*

breie (bre) – *breiet/breide* – *breiet/breid*

bygge – *bygget/bygde* – *bygget/bygd*

bøye – *bøyet/bøyde* – *bøyet/bøyd*
 demme – *demmet/demte* – *demmet/demt*
 dune (drønne) – *duna/dunet/dunte* – *duna/dunet/dunt*
 døse – *døsa/døset/døste* – *døsa/døset/døst*
 eie – *eiet/eide/åtte* – *eiet/eid/ått*
 ele (blåse) – *ela/elet/elte* – *ela/elet/elt*
 flekke (f. tenner; flå) – *flekket/flekte* – *flekket/flekt*
 men: flekke (sette flekker; flekkmale) – *flekka/flekket* – *flekka/flekket* (som før)
 flømme – *flømmet/flømte* – *flømmet/flømt*
 forebygge – *forebygget/forebygde* – *forebygget/forebygd*
 forene – *forenet/forente* – *forenet/forent*
 forlene – *forlenet/forlente* – *forlenet/forlent*
 fornøye – *fornøyet/fornøyde* – *fornøyet/fornøyd*
 føye – *føyet/føyde* – *føyet/føyd*
 føyke – *føyka/føyket/føykte* – *føyka/føyket/føykt*
 gjure (feste gjord) – *gjura/gjuret/gjurte* – *gjura/gjuret/gjurt*
 gnage – *gnaget/gnagde/gnog* – *gnaget/gnagd*
 grøppe – *grøppet/grøpte* – *grøppet/grøpt*
 gylle – *gyllet/gylte* – *gyllet/gylt*
 helle (alle betydninger) – *hellet/helte* – *hellet/helt*
 hugge – *hugget/hugde/hugg* – *hugget/hugd*
 huke (huke seg ned) – *huka/huket/hukte* – *huka/huket/hukt*
 hule (ut) – *hulet/hulte* – *hulet/hult*
 hvesse – *hvesset/hvesste* – *hvesset/hvesst*
 hyre – *hyra/hyret/hyrte* – *hyra/hyret/hyrt*
 klenge (klynge seg til) – *klenget/klengte* – *klenget/klengt*
 kneppe – *kneppet/knepte* – *kneppet/knept*
 kraule (krype, kravle; myldre) – *kraula/kraulet/kraulte* – *kraula/kraulet/krault*
 kreve – *krevet/krevde* – *krevet/krevd*
 krøke – *krøka/krøket/krøkte* – *krøka/krøket/krøkt*
 kvesse – *kvessa/kvesset/kvesste* – *kvessa/kvesset/kvesst*
 lene – *lenet/lente* – *lenet/lent*
 more (fortøye) – *moret/morte* – *moret/mort*
 mose – *mosa/moset/moste* – *mosa/moset/most*
 myte (felle fjær) – *mytet/mytte* – *mytet/mytt*
 neie – *neia/neiet/neide* – *neia/neiet/neid*
 nykke/nøkke (rykke) – *nykka/nykket/nykte* el. *nøkka/nøkket/nøkte* – *nykka/nykket/nykt*
 el. *nøkka/nøkket/nøkt*
 nære (livnære; ha) – *næret/nærte* – *næret/nært*
 nøre – *nøret/nørte* – *nøret/nørt*
 overfløye (overgå) – *overfløyet/overfløyde* – *overfløyet/overfløyd*
 plire – *pliret/plirte* – *pliret/plirt*
 prale – *pralet/pralte* – *pralet/pralt*
 påskjønne – *påskjønnet/påskjønnte* – *påskjønnet/påskjønt*
 rekke (rekke opp et strikkesøy) – *rekket/rek(k)te* – *rekket/rek(k)t*
 røke (behandle med røk; r. fisk) – *røket/røkte* – *røket/røkt*

men røke (r. sigaretter) – røkte – røkt (som før)
 røyke (i alle betydninger) – *røyka/røykte* – *røyka/røykt*
 røyne – *røyna/røynet/røynte* – *røyna/røynt/røynt*
 røyse (legge i røys) – *røyset/røyste* – *røyset/røyst*
 råde – *rådet/rådde* – *rådet/rådd*
 sale – *salet/salte* – *salet/salt*
 samtykke – *samtykket/samtykte* – *samtykket/samtykt*
 skrelle (s. poteter) – *skrella/skrellet/skrelte* – *skrella/skrellet/skrelt*
 skrepp (om fugler) – *skreppet/skrepte* – *skreppet/skrept*
 skylle – *skyllet/skylte* – *skyllet/skylt*
 skynde – *skyndet/skyndte* – *skyndet/skyndt*
 sløre – *sløra/sløret/slørte* – *sløra/sløret/slørt*
 sneie – *sneia/sneiet/sneide* – *sneia/sneiet/sneid*
 sose – *sosa/soset/soste* – *sosa/soset/sost*
 speile – *speila/speilet/speilte* – *speila/speilet/speilt*
 speke – *speket/spekte* – *speket/spekt*
 spire – *spiret/spirte* – *spiret/spirt*
 spole – *spolet/spolte* – *spolet/spolt*
 sprike – *sprika/spriket/sprikte* – *sprika/spriket/sprikt*
 stemme (s. blod) – *stemmet/stemte* – *stemmet/stemt*
 stile – *stilet/stilte* – *stilet/stilte*
 stille (stanse, stagge; liste (seg)) – *stillet/stilte* – *stillet/stilt*
 strene – *strena/strenet/strente* – *strena/strenet/strent*
 streve – *strevet/strevde* – *strevet/strevd*
 sture – *stura/sturet/sturte* – *stura/sturet/sturt*
 sveipe – *sveipa/sveipet/sveipte* – *sveipa/sveipet/sveipt*
 svelle – *svellet/svelte* – *svellet/svelt*
 svire – *svira/sviret/svirte* – *svira/sviret/svirt*
 syre (etse med syre el. gjøre sur) – *syret/syrte* – *syret/syrt*
 syte (sutre) – *sytet/sytte* – *sytet/sytt*
 tekke (legge tak) – *tekket/tekte* – *tekket/tekt*
 telgje – *telgjet/telgde* – *telgjet/telgd*
 telle – *tellet/telte/talte* – *tellet/telt/talt*
 trine – *trinet/trinte* – *trinet/trint*
 trykke (presse, klemme) – *trykket/trykte* – *trykket/trykt*
 tære – *tæret/tærte* – *tæret/tært*
 underbygge – *underbygget/underbygde* – *underbygget/underbygd*
 vade – *vadet/vadde* – *vadet/vadd*
 venne – *vennet/vente* – *vennet/vent*
 væte – *vætet/vætte* – *vætet/vætt*
 yre (myldre) – *yret/yrte* – *yret/yr*
 øde – *ødet/ødte* – *ødet/ødt*
 øve – *øvet/øvde* – *øvet/øvd*

Verbene *flekke* (sette flekker; flekkmale), *file* (avsette fløte), *gape*, *hole (ut)*, *mjøle* og *røke* (r. sigaretter) er også drøftet, men de får ikke endret bøyning.

2 Tillegg av -te, -t

Verbet *trå* får denne bøyningen:

trå – tro/trådde/trådte – trådd/trådt (før: trå, tro/trådde, trådd)

Verbet *tore/tørre* får denne bøyningen:

tore/tørre – tør – torde/turte – tort/turt (før: (tore/tørre, tør, torde, tort)

3 Tillegg av sterkt preteritum

Disse verbene får slik bøyning:

bety – betød/betydde – betydd

bry – brød/brydde – brydd

fornemme – fornam/fornemma/fornemmet – fornemma/fornemmet

jage – jog/jaga/jaget/jagde – jaga/jaget/jagd (*jog* i en viss betydning: det jog en iling gjennom ham)

svi (transitiv bruk) – sved/svei/svidde – svidd

C Verb med både bortfall og inntak av bøyningsformer

Disse verbene får slik bøyning:

ale – alet/alte – alet/alt (før: ale, alte [ol], alt)

kreke – kreka/kreket/krekte – kreka/kreket/krekt (før: kreke, krak/krekte, kreket/krekt)

sløye – sløya/sløyet/sløyde – sløya/sløyet/sløyd (før: sløye, sløyde/sløgde, sløyd/sløgd)

tie – tiet/tidde – tiet/tidd (før: tie, tidde/tagde, tidd/tagd)

veve (alle betydninger, også i sms.) – veva/vevet/vevde – veva/vevet/vevd
(før: vev, vevde/vov, vevd)

D Inntak av nytt verb i rettskrivningen

Verbet *juge* tas inn i rettskrivningen med denne bøyningen:

juge – juger – jugde – jugd (jf. subst. *jug*, punkt 1.2.1.6)

1.2.2.3 Kortform/langform i infinitiv

blø (før: blø el. bløde)

dra (før: dra el. drage) (og *draing*, også i sms.; før: draing el. draging)

glede (før: gle el. glede)

gløde (før: glø el. gløde)

grø (før: grø el. grøde)

knode (før: kno el. knode)

nøde (før: nø el. nøde)

<i>skade</i>	(før: ska el. skade)
<i>spre</i> el. <i>sprede</i>	(før også spreie)
<i>tiltre</i>	(før: tiltre el. tiltrede)

1.2.2.4 S-former av verb

S-infinitiv av verb skal følge presens aktiv på den måten at *r* blir byttet ut med *s*: *gir* > *gis*. Disse infinitivs- og presensformene går dermed ut (også i sammensatte verb): *fåes*, *gies*, *gåes*, *haes*, *taes*. Som unntak blir *sees* stående. Videre går *sis* ut, jf. presens aktiv *sier*.

Den fulle bøyningen av verbet *se(e)s* blir:

se(e)s – *se(e)s* – *så(e)s* – *settes* (før: *se(e)s* el. *settes* som partisipp)

Grunngiing: Som perfektum partisipp er *se(e)s* sterkt avvikende uten tilknytning til den aktive formen.

Verbet *treffes* får denne bøyningen:

treffes – *treffes* – *treftes* – *har treftes/truffes* (før: *trafs/traffes* i preteritum og *truffes* i partisippet)

1.2.3 Adjektiv

Adjektiv med utgang på -en etter vokal

Slike adjektiv skal bøyes etter dette mønsteret: *gåen* – *gåent* – *gåene*.

Vedtaket gjelder for disse adjektivene:

<i>fåen</i> (bleik, gusten)	<i>fåent</i>	<i>fåene</i>
<i>godtruen</i>	<i>godtruent</i>	<i>godtruene</i>
<i>gudsforgåen</i>	<i>gudsforgåent</i>	<i>gudsforgåene</i>
<i>gåen</i>	<i>gåent</i>	<i>gåene</i>
<i>halvgåen</i>	<i>halvgåent</i>	<i>halvgåene</i>
<i>illsvien</i> (som svir sterkt)	<i>illsvient</i>	<i>illsviene</i>
<i>klien</i> (som lett blir kvalm)	<i>klient</i>	<i>kliene</i>
<i>kløyen</i> (slapp, slepphendt)	<i>kløyent</i>	<i>kløyene</i>
<i>knøen</i> (tettvokst)	<i>knøent</i>	<i>knøene</i>
<i>lett-truen</i>	<i>lett-truent</i>	<i>lett-truene</i>
<i>løen</i> (lodden; tvilsom)	<i>løent</i>	<i>løene</i>
<i>mistruen</i>	<i>mistruent</i>	<i>mistruene</i>
<i>nøyen</i> (nøyeregnende)	<i>nøyent</i>	<i>nøyene</i>
<i>nåen</i> (dødbleik, elendig)	<i>nåent</i>	<i>nåene</i>
<i>ryen</i> (laus, som drysser lett)	<i>ryent</i>	<i>ryene</i>
<i>sklien</i> (glatt)	<i>sklient</i>	<i>skliene</i>
<i>tien</i> (opptødd)	<i>tient</i>	<i>tiene</i>
<i>treen</i> (treaktig)	<i>treent</i>	<i>treene</i>

<i>tåen</i> (snøbar)	<i>tåent</i>	<i>tåene</i>
<i>utoen</i> (grov, plump)	<i>utoent</i>	<i>utoene</i>
<i>vrien</i>	<i>vrient</i>	<i>vriene</i>
<i>åbryen</i> (sjalu)	<i>åbryent</i>	<i>åbryene</i>

Tidligere hadde *klien* og *vrien* valgfri sammendraing i flertall, de andre obligatorisk, f.eks. *gåen, gåent, gåne*.

Adjektiv med utgang på -et(e)

Adjektiv av typen *fillet(e)*, *steinet(e)*, dvs. avledninger av substantiv, skal fremdeles ha valgfri grunnform:

et fillet el. fillete teppe, teppet er fillet el. fillete

ei fillet el. fillete jakke, jakka er fillet el. fillete

en fillet el. fillete genser, genseren er fillet el. fillete

Komparativ- og superlativformer

høgere (før: *høgere* el. *høgre*)

høgest (før: *høgest* el. *høgst*)

(Ordformene *Høgsterett*, *høgstdags(leite)*, *høgstnattes* står ved lag.)

innerst (før: *innerst* el. *inst*)

nederst (før: *nederst* el. *nedst*)

nordre (før: *nordre* el. *nørdre*)

yttest (før: *yttest* el. *ytst*)

øverst (før: *øverst* el. *øvst*)

laus/løs

Generelt vedtak: I sammensetninger med *laus* som forledd eller etterledd er det (med unntak av adjektivet *lealaus*) valgfrihet mellom *laus-* og *løs-* og mellom *-laus* og *-løs*.

Det gir disse endringene:

vettlaus el. *vettløs* (før: uklar normering)

lausbikkje el. *løsbikkje* (før: *lausbikkje*)

lausdans el. *løsdans* (før: *lausdans*)

lausgamp el. *løsgamp* (før: *lausgamp*)

lauskar el. *løskar* (før: *lauskar*)

lausnaut el. *løsnaut* (før: *lausnaut*)

Suffikset -sam/-som

beinkesam (før: *beinkesam* [*benkesom*])

beinsam (før: *beinsam* el. *beinsom*)

blygsam (før: *blygsam* el. *blygsom*)

fregsam (før: *fregsam* el. *fregsom*)

keisam (før: *keisam* el. *keisom*)

knipsam (før: *knipsam* el. *knipsom*)

sølsam (før: *sølsam* el. *sølsom*)

utakksam (før: utakksam el. utakksom)
uvegsam el. *uvegsom* el. *uveisom* (før: uvegsam el. uveisom)

Andre adjektivvedtak

duk(k)nakka el. *duk(k)nakket* (før: dukknakka el. dukknakket)
he(i)lårig, f.eks. *he(i)lårig vegsamband* (før: uklar normering)
selvmorderisk (før: selvmorder(i)sk)
sjøleies (om sjøvei, før: sjølei(e)s)
sjølmorderisk (før: sjølmorder(i)sk)
ufødt (før: ufødd el. ufødt)
 Tilsvarende for andre sms. med *-født*,
 f.eks. *barnefødt*, *innfødt*, *medfødt*, *nyfødt*
 (før: -fødd el. -født)
vitenskapelig (før: vitenskapelig el. vitskaplig) (følger av vedtaket om
 substantivet vitenskap)

1.2.4 Tallord

sju el. *syv* (før: sju)

(Formene *tyve* og *tredve* er **ikke** godkjent.)

1.2.5 Annet

1.2.5.1 Utlydende e

dob el. *dobbe* (øredob; før: dobbe)
fler el. *flere* (før: flere)
mer el. *mere* (før: mer)

I lista nedenfor går formene i parentes ut av rettskrivningen (før var de jamstilte hovedformer sammen med formene foran parentesen).

arp (arpe)
barkasse (barkass)
binge (bing)
bit (bite) (også i sms.)
boltit (boltite)
bord (borde)
botnsvill/bunnsvill (botnsville/bunnsville)
bredde (breidd) (også i sms.; uttrykket *jambre(i)dd med* står ved lag.)
bråke (bråk)
bursch (bursche)
duodesim (duodesime)
fingerbredde (før: fingerbredd(e) el. fingerbreidd)

fivreld	(fivrelde)
fjellslette	(fjellslett)
flate	(flat)
flik	(flike)
genett	(genette)
glysin	(glysine)
grugg	(grugge)
grunnsvill	(grunnsville)
gule	(gul)
gurt	(gurte)
havfrue	(havfru)
hjulbredde	(hjulbreidd)
hugnadreise	(hugnadreis)
husvære	(husvær)
hvil/kvil og hvile/kvile	skal stå ved lag som to forskjellige ord
hårsikt	(hårsikte)
ilke (i alle betydninger)	(ilk)
jare	(jar)
kagge	(kagg)
kahytt	(kahytte)
kasserolle	(kasseroll)
keip	(keipe)
kinnvange	(kinnvang)
knaus	(knause)
knøke	(knok)
knute	(knut)
kolle	(koll)
kran	(krane)
krik	(krike)
krøkels	(krøkelse)
kvann	(kvann(e), også i sms.)
kvannrot el. kvannerot	(som før)
køye	(køy)
legde	(legd)
leire	(leir)
lengde	(lengd)
list (golvlist, taklist)	(<i>liste</i> utgår; bare <i>list</i> skal føres opp i ordbøker med fordeling på <i>list</i> - og <i>liste</i> - i sms.)
lurvetass	(lurvetasse)
lyr	(lyre)
lærbit	(lærbite)
lø v.	(løe)
manikyr	(manikyre)
maurtass	(maurtasse)
mel	(mele)
mengde	(mengd)

myrt	(myrte)
palp	(palpe)
pedikyr	(pedikyre)
premiss	(premisse)
reile	(reil)
reise	<i>reise</i> blir eneform for ordet i vanlig bruk; formen <i>reis</i> står ved lag i visse sammenhenger som 'gjøre sin siste reis' og 'førstereisgutt'. (Jf. <i>vendereis</i> nedenfor.)
revolt	(revolte)
røfte	(røft)
sausenebb(e)	(saus(e)nebbe)
selepinne	(selepinn)
sildekonge	(sildekong)
sittepinn	(sittepinn)
skantil(e)	(skarntil(e))
skillevelte	(skillevelt)
skårunge	(skårung)
slette s.	(slett)
slire	(slir)
slisse	(sliss)
sluskebåre	(sluskebår)
smørnebb(e)	(før: smørnebbe)
snerp	(snerpe)
snitte s.	(snitt)
spile s.	(spil)
spilepinne	(spilepinn)
stapp, stappe	skal føres opp som to forskjellige ord: <i>stapp</i> (bergknatt) og <i>stappe</i> (masse, mos); betydningen 'masse, mos' utgår for <i>stapp</i>
stubb, stubbe	skal føres opp som forskjellige ord
svovelstikke	(svovelstikk)
tars	(tarse)
tass	(tasse)
tilvære	(tilvær)
tollepinne	(tollepinn)
treråte	(treråt)
tyngde	(tyngd)
tørr-råte el. tørråte	(tørr-råt el. tørråt)
tørrpinn	(tørrpinn)
tåre (ved gråt)	formen <i>tår</i> tas ut (men sms. <i>tårøyd</i> som før)
vagg	(vagge; skinnevogn med tippkasse)
vendereis	(vendereise)
vidvanke	(vidvank)
åre	(år)

1.2.5.2 Genitiv eller ikke etter preposisjonen *til*

til ansvar blir eneform, *til ansvars* blir tatt ut av rettskrivningen
til fullnads blir eneform, *til fullnad* blir tatt ut av rettskrivningen
til eiende(s) blir tatt ut av rettskrivningen

Grunngiing: Spørsmålet om *til* skal styre genitiv eller ikke, gjelder rester av et gammelt kasussystem der en kan ta stilling til de enkelte preposisjonsuttrykkene. Vedtakene gir samsvar med vanlig språkbruk. Uttrykket *til eiende(s)* virker gammeldags, jf. *få noe til eie*.

1.2.5.3 Enkeltkonsonant/dobbelkonsonant

fikkel	(før: fikl)
føll	(før: føl el. føll)
glas (vindu)	(som før)
glasere	(før: glasere el. glassere)
glass	(før: glas el. glass)
glissen	(før: glisen el. glissen)
gnikke	(før: gnike el. gnikke) (fortsatt <i>gniken</i> adj. og <i>gniker</i> s.)
grønn	(før: grøn el. grønn)
juggel	(før: jugl)
kjekkel	(før: kjekl)
kompass	(før: kompass el. kompas)
krill	(før: kril el. krill)
kvakkel	(før: kvakl)
let (farge)	(før: let el. lett)
hamlet	(før: hamlett)
rødlett adj.	(som før)
middel	(før: midel el. middel)
nide	(før: nide el. nidde)
pik	(før: pik el. pikk)
rapp	(før: rap el. rapp)
rokk	(før: rok el. rokk)
rugl	(før: rugl el. ruggel)
rukkel	(før: rukl el. rukkan)
sikkel	(før: sikl el. sikkell)
skall	(før: skal el. skalle)
skvakkel	(før: skvakl)
sukkel	(før: sukkel el. sukl)
tall	(før: tal el. tall)
tukkel	(før: tukl el. tukkan)
vigg el. vikk	(om utbøying av sagtenner) (før også vik)
vigge el. vikke	(før også vike)

1.2.5.4 Vedtak som gir bortfall eller inntak av varianter med annen vokalisme og/eller annen konsonantisme

abbor	(før: abbor el. åbor)
ad- el. at-	(før: at-) <i>ad-</i> blir godkjent som forledd ved siden av <i>at-</i> i sms. foran ustemt konsonant: <i>adferd</i> , <i>adkomst</i> , <i>adskille</i> , <i>adskillig</i> , <i>adsplitte(lse)</i> , <i>adsprede(lse)</i> , <i>adspredd</i>
advare	(før: advare el. åtvare)
albue	(før: alboge el. albue)
aske	(før: aske el. oske)
atferd	(før: atferd el. åtferd)
barfrø	(før: barfred el. barfrø)
bestselger	(før: bestselger el. bestseller)
bjelle	(før: bjelle el. bjølle)
blikk	(før: blekk el. blikk)
bresten adj.	(som før)
brestlaus	(som før)
brist s.	(før: brest el. brist)
briste v.	(før: breste el. briste)
bristfri	(før: brestfri)
bristløs	(før: brestløs)
brud	(før: brud el. brur)
byge el. bøye	(før: bye el. byge el. bøye)
bølge s. og v.	(før: bølge el. bølge)
drøvel	(før: drøpel el. drøvel)
døgn	(før: døgn el. døger; <i>vardøger</i> blir stående)
ekorn	(før: ekorn el. ikorn)
endelikt	(før: endelikt el. endelykt)
favn s.	(før: famn el. favn)
favne v.	(før: famne el. favne)
flyge- el. flyve-	(før: flyge-)
flyger el. flyver	(før: flyger)
flygning el. flyvning	(før: flyging) (Jf. flygning, punkt 1.2.1.6)
forsagt	(før: forsagd el. forsagt)
fortryde v.	(før: fortryte)
fortrydelig	(før: fortrytelig)

Grunnging: I foreldede ord bør vi holde på gammel skrivemåte.

framåt	(som før) (jf. <i>framåt/fremad</i> med <i>framleis/fremdeles.</i>)
fylde	(før: fylde el. fylle)
følge v. og s.	(før: følge el. følgje; fremdeles <i>følgje</i> = <i>heimanfølgje</i>)
gjev	(før: gjev el. gjæv)
gjevhet	(før: gjevhet el. gjævhet)
gjeving	(før: gjeving el. gjæving)
havn	(før skip, før: hamn el. havn; fremdeles <i>hamn</i> el. <i>havn</i> i betydningen 'beite')
havne	(før: hamne el. havne 'ende der el. der')
hilse	(før: hilse el. helse; substantivet <i>helsing</i> blir stående)
hugsen, stutthugsen	adj. (som før)
husk s.	(før: hugs el. husk)
huske v.	(før: huske el. hugse)
hverken el. verken	(før: verken)
hvete	(før: hvete el. kveite)
hvitting	(før: hvitting el. kviting)
hæle el. herde	(holde ut, tåle; før: herde)
i hjel	(før: i hel el. i hjel)
ild	(før: eld el. ild) (sms. med <i>eld-</i> el. <i>eld(s)-</i> som eneform blir stående)
ildmørje	(før: eldmørje el. ildmørje)
kirke	(før: kirke el. kjerke)
kjørel	(før: kjerald el. kjørel)
klippfisk	(før: kleppfisk el. klippfisk)
kold-	i sms. som <i>koldanretning</i> , <i>koldgaffel</i> , <i>koldjomfru</i> (før: kaldjomfru el. koldjomfru)
koldt-	i sms. som <i>koldtbord</i> , <i>koldtkjøkken</i> (før: kaldtbord el. koldtbord)
krongle	(før: krongle el. krungle)
kronglet(e)	(før: kronglet(e) el. krunglet(e))
lagje	(før: lage el. lagje)
lamme	(før: lamme el. lemme)
lest	(før: leist el. lest)
less	(han less som, før: less el. lest)
marg	(før: marg el. merg)
midd	(før: midd el. mit)
mishuske v.	(før: mishugse el. mishuske)
miss	(ta i miss, før: miss el. mist)

ovn	(før: omn el. ovn)
pode v.	(før: pode el. pote)
raudspove el. rødspove (før: raudspove/rødspove el. raudspue)	
ravn	(før: ramn el. ravn)
regne	(før: regne el. rekne)
regning	(før: regning el. rekning)
revne s. og v.	(før: revne el. rivne)
rode s.	(før: rode el. rote)
ryllik	(før: ryllik el. røllik)
ræv	(før: rauv el. ræv)
sinke	(før: sinke el. seinke)
siv	(før: sev el. siv)
skjøt (på seil)	(før: skaut el. skjøt)
skramme	(før: skramme el. skråme)
skutel og skyttel	skal ordbokføres som to forskjellige ord (som i Bokmålsordboka) (før: uklar normering)
skyve	(før: skuve el. skyve; eneformene <i>endeskuv</i> , <i>skuvrand</i> , <i>skuvseng</i> blir stående)
sludd	(før: sludd el. slut)
sludde	(før: sludde el. slute)
snydenstrup s.	(før: snytenstrup)
starr	(før: starr el. storr)
stavn el. stevn	(før: stamn el. stevn)
stevne s. og v.	(før: stemne el. stevne)
stove og stue blir stående som to ord med disse betydningene:	
stove el. stue	lite hus, særlig for spesielt formål, jf. <i>føderådsstove</i> , <i>kårstove</i>
stue	oppholdsrom i bolig (før: uklar normering)
svelge	(før: svelge el. svelgje)
sverge	(før: sverge el. sverje)
tjern	(før: tjern el. tjørn)
trakt s.	(før: trakt el. trekt)
trakte v.	(før: trakte el. trekte)
trav	(før: trav el. tråv)
trave	(før: trave el. tråve)
traver	(før: traver el. tråver)
tre el. træ v.	(om nål; før: træ)
trost	(før: trast el. trost)
træl el. trelle s.	(slit; før: trelle)
træle el. trelle v.	(slite; før: trelle)
trælsom el. trellesom	(slitsom; før: trellesom)

trælet(e)	(tillegg av ny betydning: slitsom; full av træler) (før: full av træler)
tønne	(før: tynne el. tønne)
uke	(før: uke el. veke)
vadmél	(før: vadmél el. vadmål)
vardøger	(som før)
varsko el. varsku s., v. og interj.	(før: varsku)
verge s. og v.	(før: verge el. verje)
vilden	(i vilden sky, før: vilden el. villen)
ving(e)	(før: veng el. ving(e); også i sms.)
blåving(e)	(insekt; før: blåveng el. blåvinge)
jekteving(e)	(kahytt i jekt; før: jekteveng)
skinnving(e)	(flaggermus; før: skinnveng)
ølle	(drikke øl; før: øle)
åt adv. og prep.	(som før)

1.2.5.5 Bortfall/ behold av bokstaver

Bortfall/behold av d:

daue v.	(før: daude el. daue)
fyrabend s.	(før: fyraben el. fyrabend)
od adj.	(før: o el. od)
skorde s. og v.	(før: skorde el. skøre)
svivørde v.	(før: svivørde el. svivøre)
svivørdslig	(før: svivørdslig el. svivørslig)
traud adj.	(før: trau el. traud)
uvørde s.	(før: uvør(d)e)
uvøren adj.	(før: uvør(d)en)
<i>Grunngiing:</i>	Adjektivet <i>uvøren</i> blir ikke direkte knyttet til de andre, mindre brukte ordene på (<i>u</i>)vør-.
uvørding s.	(før: uvør(d)ing)
uvørnad s.	(før: uvør(d)nad)
uvørdslig adj.	(før: uvør(d)slig)
vri s.	(før: vri el. vrid; <i>vri(d)er</i> og <i>dørvri(d)er</i> blir stående, jf. -en i verbalsubstantivet <i>vri(d)ing</i>)
vør(d)e v.	(som før)
vørnad s.	(før: vørnad el. vørnad)
vørdsle s.	(før: vørdsle el. vørsle)

Bortfall/ behold av g:

allmue	(før: allmue el. allmuge)
muge	(før: mue el. muge)
hafelle	(før: hafelle el. hagfelle)
sveig	(før: svei el. sveig)
true	(før: true el. truge)

Bortfall/ behold av n:

heiman adv.	(før: heima el. heiman)
heimanfølgje s.	(før: heimafølgje el. heimanfølgje)
fremmed adj.	(før: fremmed el. fremmend)

Bortfall/ behold av r:

ginster s.	(før: ginster el. ginstra)
gniste og gnistre	skal ordbokføres som to forskjellige verb (før: uklar normering)

oppstylt(r)a/oppstylt(r)et adj. (som før)	
stolpe s.	(før: stolpe el. stolpre)
stolp(r)e v.	(som før)
stylte s.	(før: stylte el. styltre)
stylt(r)e v.	(som før)

Bortfall/ behold av v:

forstue v.	(før: forstue el. forstuve)
gruve	(ligge gruve, før: grue el. gruve)
hue	(før: hue el. huve)
lue	(før: lue el. luve)
skru v.	(før: skru el. skru(v)e)
skrue s.	(før: skrue el. skruve)
stue v.	(før: stue el. stuve)
stuer	(før: stuer el. stuver)
tue	(før: tue el. tuve)
vrst	(før: rist el. vrist)

2 Vedtak som gjeld nynorsk

På oppdrag frå departementet har Norsk språkråd utgreidd ei liknande forenkling av rettskrivingssystemet i nynorsk som den som er vedteken for bokmål. Ved sluttbehandlinga i rådet vart det likevel vedteke å halde fast ved skiljet mellom hovudformer og sideformer. Behandlinga i Språkrådet har vist at det er ulike syn både på dette spørsmålet og anna når det gjeld utforminga av nynorskrettskrivinga. Departementet har difor ikkje funne grunnlag for å godkjenne endringsforslaga frå Norsk språkråd for nynorsk. Nynorskrettskrivinga blir difor ikkje endra no.

Dei få vedtaka som såleis gjeld nynorsk, er plasserte nedanfor. Det gjeld geografiske namn og nemningar (punkt 2.1), samansetjingar med formene *laupe-* el. *løpe-* og med *lege-* el. *lækje-* (punkt 2.2) og opplysning om status quo for nokre former som fagnemnda fekk spørsmål om å behandle.

2.1 Geografiske namn og innbyggjarnamn

Atlanteren el. *Atlanterhavet* (før: *Atlanten* el. *Atlanteren* el. *Atlanthavet* el.

Atlanterhavet)

austerrikar (før: *austerrikar* el. *austerriking*)

Middelhavet (før: *Mellomhavet* el. *Middelhavet* el. *Midhavet*)

2.2 Samansetjingar

laupe- el. *løpe-*: full valfridom i alle samansetjingar (før: valfridom i nokre sms., *laupe-* som eineform i andre)

lege- el. *lækje-*: full valfridom i alle samansetjingar (før: valfridom i nokre sms., *lækje-* som eineform i andre)

Grunngjeving: Opptak av desse formene i rettskrivinga (medan ein held på verba *laupe* og *lækje* som eineformer) byggjer på utstrakt faktisk språkbruk. Å ta inn visse former som substantiv og/eller i samansetjingar vil ikkje seie at dei same formene må godtakast som verb. Tidlegare er t.d. *spise-* godteke i nokre sms., men ikkje som verb ved sida av *ete*.

2.3 Status quo

Ordformene *skinne* s., *lege* v., *svømme* v., *drønne* v. og *dønne* v. (alternativ til *skjene*, *lækje*, *symje*, *drynje* og *dynje*) blir ikkje tekne inn i nynorskrettskrivinga.

3 Vedtak som gjeld både bokmål og nynorsk

Med unntak av punkt 3.5 om importord er redigeringspråket her nynorsk.

I dei tilfella der det er skilnad på bokmålsforma og nynorskforma, er skrivemåten for nynorsk ført opp først. I punkt 3.5 kjem bokmålsforma først.

3.1 Geografiske namn og innbyggjarnamn

Generelt vedtak: Ved fastsetjing av skrivemåtar for utanlandske geografiske namn baserer ein seg i hovudsak på endonymiprinsippet, dvs. at ein rettar seg etter den offisielle skrivemåten i det landet det gjeld. Ein kan vike av frå dette prinsippet der bokstaveringa kan skape problem for den norske lese måten, og der tradisjonelle norske namneformer er i bruk.

Asorane/Asorene (før: *Azorane/Azorene*)

Grunngjeving: Skrivemåten med *z* er korkje i samsvar med det portugisiske namnet *Ilhas dos Açores* eller norsk skriveskikk.

Balutsjistan (før: *Baluchistan*)

balutsji (namn på språket) (før: *baluchi*)

balutsjar -en, -ar, -ane (nyno., før: ikkje normert)

balutsjer -en, -ere, -erne (bm., før: ikkje normert)

balutsjisk (før: ikkje normert)

Bombay el. *Mumbai* (før: *Bombay*)

Haiti el. *Hispaniola* (namnet på øya) (før: *Haiti*)

Korsika (før: *Corsica*)

korsikanar/-er (før: valfri skrivemåte med *c*-ar eller *k*-ar)

korsikansk (før: valfri skrivemåte med *c*-ar eller *k*-ar)

Grunngjeving: Skrivemåten med *K* er tradisjonell i norsk og dominerer i norsk skrivepraksis.

Madras el. *Chennai* (før: *Madras*)

Nablus (by i Midtausten; før: *Nabulus*)

Samoa (statsnamn) (før: *Vest-Samoa*)

samoanar -en, -ar, -ane (nyno., før: (vest)samoanar)

samoaner -en, -e, -ne (bm., før: (vest)samoaner)

Shkodër (by i Albania) (stavemåten står ved lag)

Skutarisjøen (innsjø på grensa mellom Albania og Montenegro) (stavemåten står ved lag)

Norske namn på nokre territorium

United States Minor Outlying Islands får som norsk namn *USAs ytre småøyar* / *USAs ytre småøyer* (Territoriet femnar om fleire småøyar i Stillehavet pluss den vesle øya Navassa i Karibia.)

Terres australes et antartiques françaises får som norsk namn *Dei franske sørterritoria* / *De franske sørterritorier* (Territoria femnar om småøyar sør i Indiahavet pluss området Adélie i Antarktis.)

British Indian Ocean Territory får som norsk namn *Det britiske territoriet i Indiahavet* / *Det britiske territorium i Indiahavet* el. *Det britiske territorium i Det indiske hav*. (Territoriet femnar om Chagosøyane (med Diego Garcia) sør for Maldivane.)

Grunngjeving for bokmålsformene *De franske sørterritorier* og *Det britiske territorium i Indiahavet* el. *Det britiske territorium i Det indiske hav*: Som hovudregel skal geografiske namn av typen *Den/Det/De + adjektiv + substantiv* ha substantivet i ubunden form.

Serbia og Montenegro

Serbia og Montenegro er den offisielle nemninga på statsdanninga (før: Jugoslavia).

Grunngjeving: Staten Jugoslavia skifta namn i februar 2003. Den norske namneforma er fastsett i samsvar med den endonyme forma *Srbija i Crna Gora*.

3.2 Historiske namn

Teben (oldtidsby i Egypt; før: Tebe)

Teben (oldtidsby i Hellas; før: Teben)

Tyros el. *Tyrus* (oldtidsby i det noverande Libanon) (før: Tyros)

Grunngjeving: Det greske namneopphavet tilseier *Tyros*. Bibelen har den latinske forma *Tyrus*, og ei av retningslinene for skrivemåtar av historiske namn er at ein skal følgje Bibelen i bibelske namn.

Romarriket/Romerriket skal skrivast med stor *R* (som før)

3.3 Valutanemningar

Tyrkia:

nyno.: *lira* -en, -er [-ar], -ene [-ane]

bm.: *lira* -en, -er, -ene

(før: ikkje normert i nyno., ubunde fleirtal *lira* i bm.)

Italia:

nyno.: *lire* -en, -ar, -ane

bm.: *lire* -en, -er, -ene

(før: ubunde fleirtal *lire* i både nyno. og bm.)

Iran, Jemen, Oman, Qatar, Saudi-Arabia:

nyno.: *rijal* -en, -ar, -ane

bm.: *rijal* -en, -er, -ene

(før: *rial* for Iran og Saudi-Arabia, *riyal* for Jemen og Qatar, ikkje normert for Oman)

Ved nemningane ovanfor kan ein bruke ubunde fleirtal med nullending når det gjeld beløp.

Valutanemningane *denarar/denarer*, *dinarar/dinarer*, *drakmar/drakmer*, *kroner*, *rublar/rubler* kan ikkje ha nullending i ubunde fleirtal ved beløp. Det må t.d. heite *10 000 drakmar/drakmer*.

3.4 Medisinske ord

I medisinske ord skal den greske bokstaven theta (θ) gjevast att med **t** i norske ordformer, også i samansetjingar og avleiingar. Det gjeld m.a.:

telalgi (smerte i brystvortene) (før: *thelalgi* i bm., ikkje normert i nyno.)

telitt (betennelse i brystvortene) (før: *thelitt* i bm., ikkje normert i nyno.)

tymitt (betennelse i tymus) (før: *thymitt* i bm., ikkje normert i nyno.)

tymus (kjertel i brysthola) (før: *thymus* i bm., ikkje normert i nyno.)

Medisinske fagord på *-ium* (t.d. *antebrachium* 'underarm' og *calvarium* 'hjerneskalletak') skal bøyast etter dette mønsteret:

laksantium – *laksantiet* – *laksantium* – *laksantia* [*laksantii*] (avføringsmiddel)
(nyno., før: ikkje normert)

laksantium – *laksantiet* – *laksantier* – *laksantia* el. *laksantiene*
(bm., før: *laksantia*, *laksantiene* i ubunde og bunde fleirtal)

3.5 Importord

Redigeringspråket for vedtakene i punkt 3.5 med underpunkter er bokmål.

I de tilfeller der formene for bokmål og nynorsk er forskjellige, er skrivemåten for bokmål ført opp først.

Generelt vedtak:

Importord fra engelsk med bindestrek og strukturen infinitiv + partikkel skal på norsk skrives uten bindestrek (eksempel *situp*) med unntak av ord med partikkelen *in*, der bindestreken skal beholdes.

Begrunnelse for unntaket: Partikkelen *in* fører ofte til den uheldige bokstavkombinasjonen *ei*, som kan forveksles med den norske diftongen *ei*, jf. *drivein* mot *drive-in*. Disse uttrykkene blir altså stående uendret:

drive-in

sit-in

stand-in

teach-in

Bøyning av noen ord:

pushup -en, -er/-ar, -ene/-ane

situp -en, -er/-ar, -ene/-ane

standup -en, -er/-ar, -ene/-ane

stayups -ene/-ane

takeoff -en, -er/-ar, -ene/-ane (før: take-off; jf. Generelt vedtak)

3.5.1 Norvagisering

a) Vedtak om ord med *c* med *k*-uttale

akonitin (et alkaloid) (før: bm. aconitin, nyno. ikke normert)

Begrunnelse: Vedtaket er i samsvar med framlegg fra nomenklaturutvalget i Norsk Kjemisk Selskap.

bacalao el. *bakalao* (før: bacalao)

cannabis el. *kannabis* (før: cannabis)

caravan el. *karavan* (før: caravan)

carting el. *karting* (reserkjøring med gokart) (før: bm. carting, nyno. ikke normert)

carving el. *karving* (om ski) (før: bm. carving, nyno. ikke normert)

coil el. *koil* (før: coil)

corny el. *korny* 'sprø, tullete' (før: bm. corny, nyno. ikke normert)

kefeide -en, -er/-ar, -ene/-ane (stjernebetegnelse) (før: bm. cepheider, cepheidene, nyno. ikke normert)

Begrunnelse: Skrivemåten med *k* og *f* er støttet både av norsk bokstavskikk og av det greske opphavet for ordet. Den er også allerede i bruk.

kommando (om militæravdeling) (før: commando el. kommando)

maracas el. *marakas* (rytmeinstrument) (før: maracas)

b) Vedtak om ord med *cc* med *ks*-uttale

accessoires/accessoirar el. *aksessoarer/aksessoarar* (før: accessoires/accessoirar)

c) Vedtak om ord med *ch* med *k*- eller *sj*-uttale

dachs el. *daks* (før: *dachs*)

kelat s. 'kompleksdanner' (før: bm. *chelat*, nyno. ikke normert)

kelatere v. 'danne komplekser' (før: bm. *chelatere*, nyno. ikke normert)

kelatisk 'kompleksdannende' (før: bm. *chelatisk*, nyno. ikke normert)

kolin (før: bm. *cholin*, nyno. ikke normert)

kolsyre 'gallesyre' (før: bm. *cholsyre*, nyno. ikke normert)

Begrunnelse: Vedtakene er i samsvar med framlegg fra nomenklaturutvalget i Norsk Kjemisk Selskap.

masochisme el. *masokisme* (før: *masochisme*)

masochist el. *masokist* (før: *masochist*)

masochistisk el. *masokistisk* (før: *masochistisk*)

Begrunnelse: I den allmenne språkbevisstheten er begrepet *masochisme* løsrevet fra personnavnet *Sacher-Masoch*, jf. *saksofon* osv. (til forskjell fra ord som gjelder f.eks. ideologier: *marxisme* i forhold til *Karl Marx*).

sadomasochisme el. *sadomasokisme* (før: *sadomasochisme*)

sadomasochist el. *sadomasokist* (før: *sadomasochist*)

sadomasochistisk el. *sadomasokistisk* (før: *sadomasochistisk*)

Begrunnelse: følger av vedtakene ovenfor om *masokisme* osv.

nonchalanse el. *nonsjalanse* (før: *nonchalanse*)

nonchalant el. *nonsjalant* (før: *nonchalant*)

nonchalere el. *nonsjalere* (før: bm. *nonchalere*, nyno. ikke normert)

Begrunnelse: Skrivemåtene med *-sj-* er allerede tatt i bruk.

d) Vedtak om ord med *ck*

gimmick el. *gimmik* 'påfunn' (før: *gimmick*)

hickory el. *hikkory* (før: *hickory*)

racket el. *rekkert* (før: *racket*)

snacks el. *snaks* (før: *snacks*)

Begrunnelse: Utgangen *-ert* i *rekkert* svarer til en vanlig uttale i norsk. Utgangen *-cket* fins bare i disse tre ordene: *cricket*, *jacket* og *jacketkrone*. *Rekkert* går inn i en ordfamilie med utgang på *-ert* og et felles intonasjonsmønster: *bommert*, *dryppert*, *dukkert*, *flobbert*, *hevert*, *hivert*, *kikkert*, *knallert*, *knepert*, *koffert*, *prylert*, *slubbert*, *sneppert* ofl.

e) Vedtak om ordene *serve* og *server*

serve el. *sørv* s. (i ballspill) (før: *serve*)

serve el. *sørve* v. (i ballspill) (før: *serve*)

server el. *sørver/sørvar* s. (ballspiller; datamaskin) (før: ikke normert)

Begrunnelse: Formene med *ø* gir et greit samband mellom skrift og tale og skiller mellom verb og substantiv (*sørve* kontra *sørv*). De er også en naturlig oppfølging av vedtaket fra 1995 om *service* el. *sørvis*.

f) Andre

sellulitt el. *cellulitt* (før: bm. cellulitis el. cellulitt, nyno. ikke normert)

Under punkta nedanfor står nynorskforma før skråstreken, bokmålsforma etter.

3.6 Samansetjingsfuga

brunvare el. *brunevare* (om visse elektriske artiklar) (før: uklar normering)

ferda- (før: valfritt *ferda-/ferde-*)

ferdsskrivar/-er (før: *ferd(s)skrivar/-er*)

hvit(e)vare el. *kvit(e)vare* (bm.), *kvit(e)vare* (nyno.)

(ufarga lin- og bomullsvare; visse elektriske artiklar) (før: uklar normering)

innmat får valfri binde-s i samansetjingar, t.d. *innmatpølse* el. *innmatspølse*
(før: obligatorisk binde-s)

medietek (før: mediatek el. medietek)

medietekar (før: mediatekar el. medietekar)

merra- (før: *merra-* el. *merre-*)

nebbtong/nebbtang (før: *nebb(e)tong/nebb(e)tang*)

passpartout (før: *pass-partout* i bm., ikkje normert i nyno.)

saubukk el. *sauebukk* (før: *saubukk*)

saulam el. *saelam* (før: *saulam*)

sauverd el. *saueverd* (før: *sauverd* i bm., ikkje normert i nyno.)

sause-, t.d. *sausebolle* (før: *saus(e)-*, *saus(e)bolle*)

3.7 Einskildord

aboriginsk (adj. til *aborigin*) (før: ikkje normert)

agar-agar (geléstoff) (før: agar el. agar-agar)
agens -en el. -et i alle tydingar (før: -en)
agora -en 'plass, torg' (før: ikkje normert)
akkordeon (trekkspel) (før: akkordion)
akvatint (metode for toneetsing) (før: bm. akvatint(a), nyno. ikkje normert)
-algi (smerte (kjenslevarleik)) blir eineform i samansette ord: analgi, hypalgi, hyperalgi (før også analgesi, hypalgesi, hyperalgesi i bm., ikkje normert i nyno.)
anglosaksisk kan brukast om notidige språk- og kulturforhold i engelsktalande land, jf. "angelsaksisk" om historiske forhold
apokatastase 'lære om gjenoppretting av alt' (før: bm. apokatastasis el. apokatastase, nyno. ikkje normert)
arké, -en, -ar/-er, -ane/-ene (type mikroorganisme) (før: ikkje normert)
arkipel (før: arkipel(ag))
askenas 'austjøde' (før: askenas el. askenasi)
atlas (før: bm. atlas(k), nyno. atlask)
autoerotisme (før: bm. autoeroti(si)sme, nyno. ikkje normert)
autokromatisk 'som gjev att naturlege fargar' (før: bm. autokrom(atisk), nyno. ikkje normert)

bandoneon (trekkspeltype) (før: ikkje normert)
barkasse (før: barkass(e))
bedragerisk (før: bm. bedrager(i)sk, nyno. bedragerisk)
besoar (rund steindanning i magen på drøvtyggjarar) (før: bm. besoar el. bezoar, nyno. ikkje normert)
besj el. *beige* (før: beige)
biogenese (før: bm. biogenese el. biogenesis, nyno. biogenese)
brunsj (om måltid) (før: ikkje normert)
burka -en (klesplagg) (før: ikkje normert)
bursch 'student, handverkssvein' (før: bm. bursch(e), nyno. ikkje normert)

canvassing 'røysteverving, husagitasjon' (før: bm. canvass(ing), nyno. ikkje normert)
ensor 'romersk embetsmann', *sensor* i andre tydingar (før: uklar normering)
centifol (rosetype) (før: bm. centifol(ie), nyno. ikkje normert)
concertando (før: bm. concertato el. concertando, nyno. ikkje normert)
coulombmeter (før: coulo(mb)meter)

daktylogi 'fingerspråk' (før: bm. dakty(lo)logi, nyno. ikkje normert)
dart -en (før: darts)
difteri (før: difteri(tt))
difterisk (før: bm. difter(itt)isk, nyno. ikkje normert)
diminutiv -en el. -et (før -et)
doktrinarisme (før: bm. doktrinisme el. doktrinarisme, nyno. ikkje normert)
driks (før: drik(k)s)
duodesim (i musikk) (før: bm. duodesim(e), nyno. ikkje normert)

ekskurs -en (før -et)

elyseisk 'lukkeleg, salig, himmelsk' (før: elys(e)isk)
enurese 'ufriviljug vasslating' (før: bm. enuresis el. enurese, nyno. ikkje normert)
etne(s)bu 'person frå Etne i Hordaland' (før: uklar normering)
eugenisk 'rasehygienisk' (før: eugen(et)isk)

filetere 'lage filet' (før: file(te)re)
filtse 'finpusse' (før: bm. fil(t)se, nyno. ikkje normert)
flyttal/flyttall (før: flytetal/flytetal(l))
forførarisk/forførerisk (før: bm. forfører(i)sk, nyno. ikkje normert)
formalia (før: bm. formalia el. formalier, nyno. formalia)

gaussisk (før: bm. gauss(is)k, nyno. ikkje normert)
gebursdag (bm., før: geburtsdag)
Grunngjeving: *Gebursdag* er mykje brukt. Kortforma *bursdag* og nyno. *gebursdag* tilseier òg *gebursdag*.

genett (rovdyrart) (før: bm. genett(e), nyno. ikkje normert)
gerundiv -en (før: -et)
gingham (tøy) (før: bm. gingang el. gingham, nyno. ikkje normert)
giratar (den som girering skjer til) (før: girat(ar))
glysin 'blåregn; soyabønne' (før: bm. glysin(e), nyno. ikke normert)

hangglider, hanggliding kan takast inn i ordlister
halloi (før: hal(l)oi)
halloie (før: bm. hal(l)oie, nyno. ikkje normert)
hausa (språk i Afrika) (før: haus(s)a)
hendiadyoin (det å namngje eitt omgrep ved to sideordna) (før: bm. hendiadys el. hendiadyoin, nyno. ikkje normert)
herpesere (før: harpesere)
hidsjab el. *hijab -en* (hovudplagg) (før: ikkje normert)
hispaniar/hispanier s. (jf. engelsk *Hispanic*; før: ikkje normert)
hispanisk adj. (jf. engelsk *Hispanic*; før: ikkje normert)
homeo- el. *homøo-* (før: homøo-)
hospital får obligatorisk nullbinding som forledd i sms., t.d. *hospitalskip*; unntak med obligatorisk s-binding: *hospitalsbroder, hospitalsyster* (før: obligatorisk s-binding i bm., obligatorisk nullbinding i nyno.)
hybris -en 'overmot, hovmod' (før: -en i bm., ubøygd i nyno.)
hydropsisk 'vatersottig' (før: bm. hydrop(s)isk, nyno. ikkje normert)

imbesil, imbesilitet (før: imbesill, imbesillitet)
inerti 'tregleik' (før: bm. inert(a), nyno. inert)
introvert (før: bm. introvert(ert), nyno. introvert)
islamsk (før: islam(itti)sk)

jackpot el. *jekkpott* (før: jekkpott)
yoruba (språk i Afrika) (før: joruba el. yoruba)
joulesk (før: bm. joul(e)sk, nyno. ikkje normert)

jubalong (før: jubalon(g))

kabelar 'kjetting på gangspel' (før: bm. kabelar(ing), nyno. ikkje normert)

kaldera 'sirkelforma søkk i terrenget' (før: bm. caldera, nyno. ikkje normert)

karambolasj 'samanstøyt' (før: bm. karambolasj(e), nyno. ikkje normert)

kasserolle (før: kasseroll(e))

kause -n, -ar/-er, -ane/-ene (før: bm. kaus -a [-en] el. kause -n, nyno.

kaus -en el. kause -n)

khan (før: k(h)an)

khanat (før: k(h)anat)

kikador (før: kik(k)idor el. kik(k)ador)

kipa -en (hovudplagg) (før: ikkje normert)

kjip (før: kip) får slik skrivemåte og bøying:

kjip – kjipt – kjipe; kjipare – kjipast (nyno.)

kjip – kjipt – kjipe; kjipere – kjipest (bm.)

klenodium (før: klenodie el. klenodium)

knaus (før: bm. knaus(e), nyno. knaus)

koffein (før: kaffein el. koffein)

KOLS el. *kols* 'kronisk obstruktiv lungesjukdom' (før: ikkje normert)

kritikkakel (før: bm. kritikak(k)el, nyno. ikkje normert)

kulakk (russisk storbonde; før: kulak(k))

kurs (før: kurs(us))

lao el. *laotisk* (namn på hovudspråket i Laos) (før: ikkje normert)

lesto (i musikk) (før: bm. lest(o), nyno. ikkje normert)

lipom 'svulst' (før: bm. lipom(a), nyno. ikkje normert)

litot (type talefigur) (før: litot(es))

lurifaks (før: lurifa(k)s)

maltesarsaus/maltesersaus (før: bm. maltaiser el. maltesersaus, nyno. ikkje normert)

malvasir (vin) (før: bm. malvasi(e)r, nyno. ikkje normert)

manikyr (før: manikyr(e))

meteoroid -n (type himmellekam) (før: bm. meteoride, nyno. ikkje normert)

midsunding 'person frå Midsund i Møre og Romsdal' (før: ikkje normert)

militærisk (før: bm. militær(i)sk, nyno. ikkje normert)

mokkert 'liten hammar' (før: bm. mokker(t), nyno. ikkje normert)

monokromatisk 'einsfarga, som ikkje blir fargespreidd' (før: bm. monokrom(atisk), nyno. ikkje normert)

muhammedanar/muhammedaner (før: muham(m)edan(ar)/muham(m)edaner)

mun-og-klauvsjuka/klauvsyke (nyno. før: uklar normering, også med varianten *mule-* i tillegg til *mun-*)

mun-og-klovsjuka/klovsyke el. *mun-og-klauvsjuka/klauvsyke* (bm. før: uklar normering)

muntrasjonsråd -et (før: -en)

mycel (soppdel) (før: mycel(ium))

myrt (før: myrt(e))

nardus (plante) (før: narde el. nardus)

narsissisme (før: narsi(ssi)sme)

narsissistisk (før: narsi(ssi)stisk)

natyrell går ut

Grunngjeving: *natyrell* 'naturanlegg, sinnelag' er svært lite brukt.

nautilus 'blekksprut' (før: nautil(us))

nekt -en (før: uklar normering)

nokturn adj. 'nattleg' kan takast inn i ordlister

nokturne el. *noktyrn* s. (før: nokturne)

numeral -et, -, -a [-i] (nyno.)

numeral -et, -/er, -a/-ene (bm.)

(før også *numerales* i eintal (samform) og ubunde fleirtal *numeralia* (samform) og *numeralier* (bm.))

palp 'følar' (før: bm. palp(e), nyno. ikkje normert)

panfobi 'redse for alt' (før: bm. pant(o)fobi, nyno. ikkje normert)

pedikyr (før: pedikyr(e))

pelargonia -en (før: pelargonia el. pelargonium)

persiflasj 'bitande spott, ironi' (før: bm. persiflasj(e), nyno. ikkje normert)

pistasie el. *pistasj* (før: pistasie)

polykromatisk (mangefarga) (før: bm. polykrom(atisk), nyno. ikkje normert)

polygonal adj. (før: bm. polygon(al), nyno. polygonal)

privilegium (før: privileg(ium))

psoriatisk (før: bm. psoriat(r)isk, nyno. ikkje normert)

pullert (før: puller(t))

purda -en (slør) (før: ikkje normert)

pyjamas el. *pysjamas* (før: pyjamas)

rack -en/-et 'lydreol' (før: -et)

ravenduk 'tynn seglduk' (før: bm. rav(e)nduk, nyno. ikkje normert)

realia (før: bm. realia el. realier, nyno. realia)

reile 'skote i lås' (før: reil(e))

resin 'harpiks' (før: resin el. resin(a))

retreat -en (før: -et)

revansj el. *revansje* (valfritt som før)

revolt (før: revolt(e))

rådesokning 'person frå Råde i Østfold' (før: ikkje normert)

saliv (før: bm. saliv(a), nyno. ikkje normert)

samoansk (namn på språk; adj.) (før: samoisk)

sampel (før: bm. sampel el. sample, nyno. sampel)

sappør (før: sap(p)ør)

satanisk (før: bm. satan(i)sk, nyno. satanisk)

scenario el. *senario* (før: scenario, scenarium)

schæfer el. *sjæfer* (før: schæfer)

- scones* (før: scone(s))
- sebu* (storfetype) (før: bm. sebu el. zebu, nyno. ikkje normert)
- sefard* 'vestjøde' (før: bm. sefard(i), nyno. ikkje normert)
- sfagnum* (moseslekt) (før: bm. sfagnum el. sphagnum, nyno. ikkje normert)
- sildekonge* (før: bm. sildekong(e), nyno. sildekonge)
- singel* el. *single* s. og adj. (før: single)
- singlesculler* og *singleton* (som før)
- sinke* 'tapp', *zink* 'krumhorn' (før: bm. sinke i begge tydingane, nyno. sinke berre om tapp)
- sjablong* (før: sjablon(g))
- sjablongere* (før: bm. sjablonere, nyno. ikkje normert)
- sjølvmdarisk/sjølmorderisk* el. *selvmorderisk* (før: bm. sjølmorder(i)sk el. selvmorder(i)sk, nyno. ikkje normert)
- skantil* el. *skantile* 'gjødselrenne' (før: ska(r)ntil(e))
- skylight* (før: skeileit el. skylight)
- skår* el. *score* s. (i ballspill og som testresultat) (før: skåre el. score)
- skåre* el. *score* v. (som før)
- solar plexus* skal skrivast i to ord og bøyast slik:
solar plexus, *solar plexusen*, *solar plexusar/-er*, *solar plexusane/-ene*
 (før: uklår normering)
- Grunngjeving:** Uttalen tilseier ein skrivemåte med to ord.
- spermie* (før: spermie el. spermium)
- sponse* (før: spons(or)er)e)
- spotlight* -en/-et (før: -et)
- stillits* (fugl) (før: stilli(t)s)
- stønnert* (sjøuttrykk) (før: bm. stønner(t), nyno. ikkje normert)
- synopsis* (før: synopsis(is))
- taking* / *tagning* el. *takning* 'opptak av filmscener' o.l.) (før: ikkje normert)
- tanks* 'stridsvogn' (før: tank(s))
- tarantell* el. *tarantella* (både om edderkoppen og dansen) (før: bm. berre tarantell, nyno. *tarantell* om edderkoppen, valfritt *tarantell/tarantella* om dansen)
- tardando* (i musikk) (før: bm. tardato el. tardando, nyno. ikkje normert)
- toddi* el. *toddy* (før: toddi)
- tongansk* (namn på språk; adj.) (før: ikkje normert som språknamn)
- totenschläger* (før: bm. tot(en)schläger, nyno. tot(en)schlæger)
- treak* 'lakris' (før: treak(el))
- treig* adj. kan førast opp i ordlister
- triangel* -en 'trekanta plass', elles -en/-et (før: bm. -et, nyno. -en for 'trekanta plass', elles -et)
- tsjador* -en (klesplagg) (før: ikkje normert)
- tunell* el. *tunnel* (før: tunnel) (samsvar med to vanlege uttalemåtar av ordet)
- tympanon* 'gavlfelt; tromme' (før: bm. tympanum el. tympanon, nyno. ikkje normert)
- unitar* (før: bm. unitar(ier), nyno. unitar)

vagabondasj 'omstreiferi' (før: bm. *vagabondasj(e)*, nyno. ikkje normert)
vormgut 'fortaum på fiskesnøre' (før: bm. *vorm(gut)*, nyno. ikkje normert)
voucher -en 'hotellkupong, tilgodekupong' (før: bm. -et, nyno. ikkje normert)
zymologi 'gjæringslære' (før: bm. *cymologi* og *zymologi*, nyno. ikkje normert)

Ord med utgang på -typ(e)

Substantiv:

arketyp, *biotyp*, *paleotyp*, *prototyp*, *stereotyp* får valfri utgang på -e
 (t.d. *arketyp* el. *arketype*) (før: -*typ*, men *biotype* i nyno.)

(*genocidtype* 'arvepreg, arveanlegg' er ved ein feil teke inn i enkelte ordbøker. Går ut.)

Adjektiv:

monotypisk 'einsarta' (før: bm. *monotyp(isk)*, nyno. ikkje normert)
stereotyp el. *stereotypisk* (før: *stereotyp*)
xenotypisk 'eg-framand' (før: bm. *xenotyp*, nyno. ikkje normert)

Generelt: Som hovudregel skal substantiv på -*typ* eller -*type* ha adjektiv med utgang på -*typisk*.

3.8 Talord

Rekkjetala blir jamstilte med grunntala som førsteledd i alle brøktal, t.d. *trettendel* el. *trettandedel/trettendedel* (før: obligatorisk grunntal ved tal større enn tolv).

Brev frå Kultur- og kyrkjedepartementet 16.02.05

[Tilvisingane gjeld punkt i *framlegget* frå Norsk språkråd, ikkje punkt i oversynet ovanfor.]

Spørsmålet om godkjenning av endringar i bokmåls- og nynorsk-rettskrivinga

1 Innleiing

Vi gjer i dette brevet greie for behandlinga av dei rettskrivingsvedtaka som er sendedepartementet til godkjenning i samsvar med § 5 i dei vedtektene som gjaldt for Norsk språkråd før omdanninga 1. januar 2005, jf. brev av 16. juni 2003 og 23. mars 2004. Som dokument i saka inngår m.a. også eit eige framlegg frå Voss mållag til ny rettskriving i nynorsk motteke i brev av 14. november 2003, og ein lett revidert versjon av det same motteken i brev av 1. juni 2004.

Dette brevet behandlar også dei normeringane som fagnemnda har gjort vedtak om etter det siste rådsmøtet i februar 2004, og som er oversende departementet til godkjenning etter behandling i interimsstyret, jf. brev av 31. januar 2005.

I all hovudsak godkjenner departementet dei vedtekne endringane i bokmål. Det som ikkje blir godkjent, er først og fremst endringar i bøyingsformene av visse substantiv, dessutan vedtaket om å ta talformene *tyve* og *tredve* inn i den offisielle bokmålsnorma.

For nynorsk konkluderer departementet med at det framlegget som ligg føre, ikkje er avklarande nok til at det i denne omgangen er tilrådeleg å skipla den stabiliteten som gjeldande rettskriving trass alt representerer. Dei fleste vedtaka som er felles for bokmål og nynorsk, blir likevel godkjende.

Av praktiske grunnar fastset departementet at dei godkjende endringane skal gjelda frå og med 1. juli 2005.

Det som med dette er godkjent, inneber at det i bokmål ikkje lenger vil vera noko skilje mellom hovudformer og sideformer, men at alle valfrie former er normrette i alle språkbrukssituasjonar.

Departementet konstaterer at ein ikkje har lykkast i å koma fram til ei tilsvarende løysing i nynorsk. Både prosessen som har vore, og dei fråsegnene som vart vedtekne på rådsmøtet i 2003, viser likevel at dette spørsmålet ikkje har tapt sin aktualitet.

Spørsmålet om ein skal gå i gang med enda ein gjennomgang av nynorskrettskrivinga, kan ein tidlegast koma tilbake til etter at omdanningsprosessen i Norsk språkråd er endeleg avslutta.

Vi ber om at Norsk språkråd går ut med nødvendig informasjon om rettskrivingsendringane. Det må i denne samanhengen også koma klart fram kva det er som ikkje er godkjent, slik at det ikkje oppstår mistydingar om dette.

2 Bakgrunn

I brev av 28. januar 2004 gjorde vi greie for korleis departementet såg føre seg den vidare behandling av rettskrivingsvedtaka frå rådsmøtet i 2003, basert på omtalen av saka i St.meld. nr. 48 (2002–2003) *Kulturpolitikk fram mot 2014* (kulturmeldinga).

Utgangspunktet i kulturmeldinga er at norsk rettskriving skal stabiliserast, dvs. at ein så langt råd er skal unngå nye og hyppige endringar i gjeldande rettskriving, både meir omfattande reformer og årvisse justeringar i enkeltspørsmål. Det vart derfor presisert at dei innsende rettskrivingsframlegga måtte vurderast som ledd i ein samla gjennomgang av heile rettskrivings situasjonen. Den konkrete problemstillinga vart formulert slik: ”Spørsmålet er mellom anna om dei innsende endringane kan seiast å innebera ei forenkling som vil leggja til rette for framtidig stabilitet, eller om stabiliteten er best tent med at ein heilt eller delvis held fast ved gjeldande rettskriving.”

I Innst. S. nr. 155 (2003–2004) gav familie-, kultur- og administrasjonskomiteen samrøystes støtte til ”intensjonene bak å søke [å] stabilisere norsk rettskrivning”. Komiteen tok i denne samanhengen departementet sine vurderingar til etterretning. Komiteen var samd i at dette tilsa at ein i framtida burde unngå hyppige endringar i rettskrivingsnormalane.

I kulturmeldinga vart det vidare vist til den planlagde omdanninga av Norsk språkråd, og at det eksisterande normeringsregimet dermed ville falla bort. Det vart derfor streka under at den samla gjennomgangen av rettskrivings situasjonen også ville omfatta ei vurdering av korleis det i framtida skal arbeidast vidare med slike normeringsspørsmål som framleis kan koma opp, og kva funksjon den nye institusjonen som skal avløysa Norsk språkråd, eventuelt skal ha i så måte. Meldinga konkluderte med at departementet ville koma tilbake til Stortinget med dette i løpet av 2004, mest truleg i samband med framlegget om å etablere det nye kompetansesenteret for norsk språk.

Denne planen er seinare noko endra ved at departementet i samband med framlegget til statsbudsjett for 2005 foreslo å etablere den nye institusjonen frå 1. januar 2005, men slik at det skal arbeidast vidare med spørsmålet om korleis institusjonen skal organiserast og styrast på permanent basis. Det vart her vist til Ot.prp. nr. 83 (2004–2005) om oppheving av lov om Norsk språkråd, der det er gjort nærmare greie for kvifor det ikkje bør takast endeleg avgjerd i desse spørsmåla før det oppnemnde interimsstyret er kome eit godt stykke på veg i arbeidet sitt. I Innst. O. nr. 6 (2004–2005) har familie-, kultur- og administrasjonskomiteen teke dette til etterretning.

Det følgjer av dette at det enno ikkje er aktuelt å avklara innhald og innretning av eit framtidig normeringsregime. Departementet har likevel ikkje funne det nødvendig å venta lenger med å ta standpunkt til dei rettskrivingsframlegga som ligg føre. Tvert imot har departementet kome til at ei avgjerd i rettskrivings saka vil vera ein fordel for den vidare saksgangen.

Dette inneber at avgjerda ligg føre ikkje mykje seinare enn det som vart skissert alt i kulturmeldinga kort tid etter at rettskrivingsvedtaka frå rådsmøtet i 2003 var mottekne i departementet, jf. brev av 16. juni 2003, og at dei godkjende endringane kan ta til å gjelda frå det tidspunktet som vart nemnt i brevet vårt av 28. januar 2004. Vi har no også fått med dei normeringane som fagnemnda har gjort vedtak om i 2004, og som vi nyleg har fått oversendt.

3 Tidlegare behandling av saka

Departementet viser til at bakgrunnen for dei endringsframlegga som ligg føre, er det arbeidet med å førebu ei opprydding i rettskrivinga som Norsk språkråd tok til med i 1997.

Ambisjonen var å fjerna såkalla mindre brukte former i bokmål og å redusera talet på alternative hovudformer i nynorsk. For bokmål sitt vedkomande gjorde dessutan seksjonen i 1999 eit samrøystes vedtak der dei gjekk inn for å fjerna systemet med sideformer. Dette vedtaket vart følgt opp i praksis gjennom det framlegget til rettskrivingsendringar som vart sendt departementet til godkjenning etter rådsmøtet i februar 2000.

I brev av 5. desember 2000 slutta departementet seg til dei retningslinjene som hadde lege til grunn for arbeidet med bokmålsrettskrivinga, dvs. at systemet med sideformer i praksis var fjerna, og at lite brukte former i stor grad vart tekne ut av rettskrivinga. I forlenginga av dette gav departementet uttrykk for at gode grunnar kunne tilseia ei fjerning av skiljet mellom hovudformer og sideformer også i nynorsk. Departementet bad om at Norsk språkråd fekk laga ei utgreiing som drøfta korleis dette eventuelt kunne gjerast, og korleis ein i så fall kunne tenkja seg å løysa dei problema som ville melda seg i kjølvatnet av dette.

Departementet reiste også enkelte andre spørsmål, som dels gjaldt berre nynorsk eller berre bokmål, dels begge målformene og dels tilhøvet mellom bokmål og nynorsk. Eit hovudsynspunkt var at dei innsende rettskrivingsframlegga totalt sett hadde eit større omfang og vedkom meir sentrale delar av rettskrivinga enn det som hadde vore vanleg, og at saka reiste prinsipielle spørsmål med ein tydeleg normeringspolitisk og til dels ein vidare språkpolitisk karakter.

Departementet ønskte at Norsk språkråd skulle få høve til å arbeida vidare med saka, mellom anna for å sikra ein mest mogleg fullstendig gjennomgang av både delane og heilskapen i det som skulle gjennomførast. Saka vart derfor send tilbake til Norsk språkråd utan godkjenning. Departementet bad Norsk språkråd leggja til grunn som eit siktemål for reformarbeidet at det resultatet ein kom fram til, i all hovudsak kunne bli ståande uendra i lang tid framover.

Utgangspunktet for dette var tidlegare uttalte føresetnader både frå Norsk språkråd sjølv og frå departementet om ei omlegging av normeringspolitikken i retning av mindre frekvente og meir heilskaplege endringar for å leggja til rette for større stabilitet i rettskrivinga. Det er denne føresetnaden som seinare vart nedfelt i den siste kulturmeldinga som nemnt ovanfor.

Etter dei vedtektene som gjaldt før omdanninga 1. januar 2005, har Norsk språkråd hatt fullmakt til å gjera endeleg vedtak i visse normeringsspørsmål, mellom anna når det gjeld skrivemåte og bøyning av nye ord og andre enkeltord som ikkje tidlegare er normerte i norsk. Tilsvarande vedtak om endringar av tidlegare normerte enkeltord har derimot kravd godkjenning frå departementet. Det same har vore tilfelle med vedtak om gjennomgripande systemendringar.

Denne funksjonsfordelinga mellom det tidlegare Språkrådet og departementet byggjer på St.meld. nr. 100 (1980–81). I meldinga vart det streka under at departementet til vanleg burde vera ”meget tilbakeholdende” med å overprøva Språkrådet i faglege spørsmål. Det heitte at det i enkelte tilfelle kunne vera aktuelt å senda forslag tilbake til Språkrådet til ny behandling, men at departementet normalt ikkje ville ha god nok fagleg kompetanse til å endra språklege vedtak som Språkrådet har oversendt til godkjenning.

Dette må leggjast til grunn som eit prinsipielt utgangspunkt også i dag. Vi vil derfor slutta oss til det departementet presiserte i samband med at saka vart send tilbake til Språkrådet i 2000, om at det ikkje er aktuelt å fastsetja andre skrivemåtar eller bøyingsformer enn dei som først er vedtekne i Norsk språkråd. Det følgjer av dette at departementet heller ikkje har kunna

imøtekoma ønsket frå Voss mållag om å leggja deira alternative framlegg til grunn for ein ny rettskrivingsnormal i nynorsk. Det same gjeld diverse andre forslag til rettskrivingsendringar som departementet har motteke.

Vurderingstemaet for departementet har vore om framlegga frå Norsk språkråd skal godkjennast, heilt eller delvis, eller om gjeldande rettskriving skal stå ved lag. I siste tilfelle er det ikkje lenger aktuelt å senda saka tilbake for ny behandling, i og med at det etablerte normeringsregimet er avvikla frå 1. januar 2005.

4 Departementet sine vurderingar

Departementet tek som utgangspunkt at det i Norsk språkråd har vore brei semje om behovet for ei opprydding i gjeldande rettskriving, og vi har oppfatta ei slik opprydding som ein føresetnad for framtidig stabilitet. Vi har likevel måtta vurdere om det som ligg føre, vil kunna ha ein slik stabiliserande verknad samanlikna med det å la rettskrivinga stå uendra inntil vidare.

4.1 Fellesvedtak og andre koordinerte vedtak for bokmål og nynorsk

Omsynet til stabilitet var m.a. bakgrunnen for at Norsk språkråd i departementets brev av 5. desember 2000 vart bedt om å vurdere på nytt om det var tenleg å fjerna eller skifta ut veletablerte former jamvel om formålet var å skapa eit meir regelrett mønster. Dette hadde først og fremst referanse til dei vedtekne endringane i systemet av samandregne og fullskrivne bøyingsformer i substantiv med utgang på trykklett -el, -en og -er. Det vart også peikt på at ein her burde unngå unødige skilnader mellom bokmål og nynorsk, og departementet bad om ei oppstilling som viser det gjennomgåande bøyingsmønsteret for flest mogleg av dei aktuelle orda både på bokmål og nynorsk.

Dette spørsmålet er behandla under pkt. 1.3 i vedtaksoversynet som følgjer brevet av 16. juni 2003.

Vi har merkt oss at ein her held fast på vedtaket frå 2000 om å endra gjeldande rettskriving slik at det til dømes ville bli obligatorisk fullform i bunden form eintal av ord som *kapittel* og *teater*. Det kan reisast tvil om det er tenleg å forby frekvente former som til dømes *kapitlet* og *teatret*. Vedtekne endringane i bøyingsystemet for substantiv med trykklett utgang på -el, -en og -er vedkjem dessutan både bokmål og nynorsk. Det at vi elles ikkje finn grunnlag for å gjera systemendringar i nynorskrettskrivinga i denne omgangen, tilseier også at ein her held fast ved no gjeldande system både i nynorsk og bokmål. *Vedtaka under pkt. 1.3.2.1 – 1.3.2.5 i det vedlagde vedtaksoversynet blir dermed ikkje godkjende.*

Departementet godkjenner derimot endringane for hankjønns- og hokjønnsord på -er, jf. pkt. 1.3.2.6 i det nemnde vedlegget. Desse endringane vedkjem i praksis berre bokmål og inneber dessutan at mykje brukte fleirtalsformer kjem inn som valfrie former. Dette gjeld former som til dømes *bevve*, som blir tillaten ved sida av noverande *bevere* og *bevrer*, mens sideforma *beverer* går ut. Likeins blir det valfritt å skriva til dømes *fingre* i tillegg til den noverande obligatoriske forma *fingerer*.

Under pkt. 1.4 i vedtaksoversynet er det gjort greie for vedtak om bøyinga av framandord på -a, -on, -om og -us, og det er foreslått diverse endringar. Dei fleste av desse synest å gjelda for nynorsk, og departementet har også her kome til at ingen av endringane under dette punktet bør gjennomførast i denne omgangen, heller ikkje dei som også gjeld bokmål. *Vedtaka under pkt. 1.4 i oversynet blir altså ikkje godkjende.*

Departementet godkjenner elles alle fellesvedtak for bokmål og nynorsk som er førte opp under pkt. 1.1 og 1.2 i vedtaksoversynet som følgjer brevet av 16. juni 2003.

Departementet godkjenner også i all hovudsak vedtaka frå rådsmøtet i 2004, jf. brev av 23. mars 2004 pkt. 1–3, altså også få endringane under pkt. 2 og 3 som gjeld bokmål respektive nynorsk separat.

Unntak frå dette gjeld likevel for bokstav b under pkt. 1.2. Dette synest å ha ein annan karakter enn dei andre endringane, og vi kan ikkje sjå at det er grunn til å endra det innlærte mønsteret for fordeling mellom *lenger* og *lengre*. Her må omsynet til stabilitet bli avgjerande. Vedtaket under *pkt. 1.2 bokstav b* i brev av 23. april 2004 blir altså ikkje godkjent.

Departementet godkjenner også alle vedtak frå fagnemnda i 2004, slik dei ser ut etter behandling først av daverande seksjonsleiarar 22. desember 2004, jf. protokoll tilsendt ved brev av 18. januar 2005, og deretter av interimsstyret på møte 25. januar, jf. brev av 31. januar 2005. Vi viser her til brevet vårt av 22. desember 2004 om visse saksbehandlings- og fullmaktsforhold i samband med omdanninga pr. 1. januar 2005. Ettersom departementet der bad om at vedtaka frå fagnemnda i 2004 måtte behandlast av interimsstyret, noko som først skjedde etter at vedtektene vart oppheva pr. 1. januar 2005, legg vi til grunn at departementet også må godkjenne alle dei normeringane som Språkrådet etter vedtektene har hatt fullmakt til å gjera endeleg vedtak om. Vi presiserer derfor at godkjenninga omtalt i dette avsnittet også omfattar slike vedtak.

Størstedelen av fellesvedtaka frå rådsmøta i 2004 og 2003 er norvageringsvedtak. Det prinsipielle grunnlaget for å godkjenne desse er det gjort greie for under del III i departementets brev av 5. desember 2000, og vi viser til dette.

I det nemnde brevet peikte departementet også på behovet for ein generell gjennomgang for å hindra tilfeldige skilnader mellom bokmål og nynorsk, og det vart som døme spurt om det var avgjerande språklege grunnar til å behandla formene *ba*, *dro*, *ga* og *sto* ulikt i dei to målformene. Brevet presiserte at det ikkje var tradisjonelle tilnæringsomsyn departementet hadde i tankane. Vi registrerer at dette omgrepet likevel er trekt inn i grunngevinga under pkt. d i dei innleiande kommentarane i brev av 16. juni 2003.

Indirekte går det likevel fram at språkfaglege grunnar tilseier at dei nemnde formene utan endekonsonant må vurderast ulikt i bokmål og nynorsk. Departementet tek dette til etterretning. For ordens skyld presiserer vi derfor at formene *ba*, *dro*, *ga* og *sto*, som i dag har status som sideformer i bokmål, inngår blant dei formene som no blir godkjende som valfrie former innanfor ei ny bokmålsrettskriving utan normhierarki, jf. nedanfor.

4.2 Bokmål

Da departementet sende saka tilbake til ny behandling i 2000 for å sikra ein så fullstendig gjennomgang som råd er, var det for bokmåls vedkomande særleg spørsmålet om bruksfrekvente og tradisjonelle former som i dag ikkje er tillatne innanfor norma som Norsk språkråd vart bedt om å sjå nærmare på. Departementet peikte på behovet for ei nærmare fagleg grunngeving for den offisielle normeringsstatusen deira.

Vi noterer oss at ein no med dette som utgangspunktet har supplert dei endringane i bokmålsnorma som vart vedtekne i 2000, og framlegget frå 2003 er dermed noko meir omfattande enn det som låg føre den gongen. Konsekvensen av dette er at det på nokre punkt unngåeleg er kome inn fleire valfrie former enn i gjeldande rettskriving.

Vi har registrert at det er gjort gjeldande i det etterfølgjande offentlege ordskiftet at den føreslåtte revisjonen av bokmål likevel ikkje er tilstrekkeleg og derfor ikkje bør godkjennast. Mellom anna er det kasta fram ein tanke om å nedsetja ein rettskrivingskommisjon for å sjå nærmare på saka tufta på meir inngåande granskingar av faktisk språkbruk.

Vi har også merkt oss at det er reist spesifikk kritikk mot konsekvensane av vedtekne endringar i bokmålsnorma på enkelte konkrete punkt.

Dette gjeld først og fremst vedtaket om formene *syv*, *tyve* og *tredve*, m.a. den tvil som eventuelt kan oppstå om kva for samansetjingar og avleiingar desse kan brukast i. Det heiter i vedtaket frå rådsmøtet i 2003 at dette ikkje er normert og må avgjerast etter språkkjensla.

Departementet legg her størst vekt på at formene *tyve* og *tredve* ikkje utan vidare lèt seg kombinera med den offisielle teljemåten, der tiarane kjem framfor einarane. Særleg i visse samanhengar kan denne teljemåten ha mykje å seia for å hindra at det blir kommunisert feilaktige tal. Vi finn det ikkje tilrådeleg å gjera noko som indirekte kan riva bort noko av grunnlaget for opplæringa i denne teljemåten.

Etter ei samla vurdering er departementet derfor kome til at formene tyve og tredve ikkje bør godkjennast som valfrie former innanfor den offisielle rettskrivinga. Forma syv er ikkje på same måten problematisk i høve til teljemåten, og departementet godkjenner derfor denne forma som jamstilt ved sida av den noverande eineforma sju.

Ein viss etterfølgjande kritikk er også reist mot konsekvensane av vedtaket om at svake verb som har -et-bøying, normalt også vil ha bøying med -a. Som presiserande tillegg heiter det i vedtaket at a-former som ”åpenbart ikkje har støtte i skriftspråket,” ikkje skal førast opp i ordlistene. Departementet er i tvil om at det i praksis er rett å overlata dette normeringsspørsmålet til dei ulike ordlisteredaktørane, og vil be om at dette bli gjennomgått på nytt med sikte på å fjerna tvilen om kva normstatus slike potensielle a-former skal ha.

I prosjektskissa for omdanning Språkrådet er det slått fast at det blir ei deloppgåve for den nye institusjonen å forvalta norsk rettskriving. Dette vil altså gjelda uavhengig av det uavklarte spørsmålet om kva for rolle institusjonen skal spela når det gjeld meir tradisjonell normering av rettskrivinga. *Vi ber med dette Norsk språkråd gjennomgå det nemnde spørsmålet. Språkrådet får fullmakt til å avgjera den tvil som her reiser seg. Dette må gjerast så snart råd er, slik at det kan avklarast før nye ordbøker og ordlister skal trykkjast.*

Utover det som er nemnt ovanfor, godkjenner departementet alle vedtak om endringar i bokmålsrettskrivinga frå rådsmøtet i 2003.

Dette inneber at departementet ikkje ser det som aktuelt å nedsetja ein rettskrivingskommisjon for å arbeida vidare med sikte på ein større revisjon av bokmålsrettskrivinga. Det som no er godkjent, bør etter departementet si vurdering kunna gje grunnlag for relativ stabilitet i åra framover. Vi legg til grunn at det i hovudsak er uttrykk for ei balansert avveging av ulike omsyn. Det representerer ei viss opprydding i tråd med den opphavlege føresetnaden frå 1997. Det inneber også ei prinsipielt viktig forenkling av rettskrivingsssystemet i bokmål at skiljet mellom hovudformer og sideformer blir oppheva.

4.3 Nynorsk

Behovet for å få vurdert ei fjerning av skiljet mellom hovudformer og sideformer også i nynorsk var ein sentral del av grunngjevinga for at departementet i 2000 sende rettskrivingsaka tilbake til Norsk språkråd for ny behandling. Departementet viste til at ei

rettskriving som etter føresetnaden skal stå ved lag i lang tid framover, ikkje bør gjennomførast utan at dette spørsmålet var grundig utgreidd.

I ettertid har Norsk språkråd gjennomført eit stort utgreiingsarbeid og ført omfattande drøftingar for å leggja til rette for ei tilsvarande forenkling av rettskrivingsssystemet i nynorsk som i bokmål. Departementet har følgd dette arbeidet tett. Vi har notert oss at det i utgangspunktet var fleirtal i nynorskseksjonen for å fjerna normhierarkiet, men at det var usemje om kor vid valfridomen i så fall skulle vera. Den endelege behandlinga av saka på rådsmøtet i 2003 skjedd etter at ei utgreiing var send på høyring hausten 2002.

På rådsmøtet i 2003 vart det konstatert at dei innkomne høyringsfråsegnene samla sett ikkje gav tilslutning til høyringsframlegget. Drøftingane og prøveavrøystingane på rådsmøtet enda med at nynorskseksjonen gjorde eit samrøystes vedtak med følgjande ordlyd:

”Nynorskseksjonen i Norsk språkråd viser til dei innkomne høyringsfråsegnene og rår ut frå dei til at den nynorske rettskrivinga framleis skal vera samansett av ei hovudnorm, kalla hovudnormalen, og tillatne sideformer.”

Seksjonen gjorde seinare på møtet vedtak om rettskrivingsendringar på dette grunnlaget, i utgangspunktet gjennom ei generell stadfesting av vedtaka frå rådsmøtet i 2000, men i tillegg med ein revisjon eller utfylling av 2000-vedtaka på enkelte punkt.

Departementet må etter dette konstatere at det på nynorsksida ikkje ligg føre noko rettskrivingsframlegg utan normhierarki. I dag er det dermed ikkje grunnlag for å gjennomføra den same forenklinga av rettskrivingsssystemet i nynorsk som i bokmål.

Alt i alt må likevel prosessen og resultatet på nynorsksida oppfattast som lite avklarande. Det har undervegs kome fram svært motstridande synspunkt, og det har vore gjennomført fleire voteringar og prøveavrøystingar med til dels svært knapt fleirtal den eine eller andre vegen.

Departementet si vurdering er at nynorskrettskrivinga truleg ikkje har funne ei stabil form med det som no er vedteke, og at spørsmålet om å fjerna normhierarkiet også i nynorsk neppe har tapt sin aktualitet. Det viser også dei to tilleggsfråsegnene som var vedtekne på rådsmøtet i 2003.

Den eine var ei oppmoding til styret om å få vurdert om den noverande funksjonsfordelinga mellom hovudnormalen og sideformene er tenleg i ein situasjon der nynorsken er åleine om dette systemet.

Den andre fråsegna uttrykte ønske om at det vart sett i gang prosjekt med ulike undervisningsopplegg der ein prøver ut og jamfører opplæring avgrensa til hovudnormalen og ei opplæring som tek omsyn til den vidare valfridommen i rettskriving.

På rådsmøtet vart det også reist tvil om kor representative dei innkomne høyringsfråsegnene eigentleg var. Det kom fram at dei i alle fall ikkje kunne seiast å representere noko breitt spekter av relevante interesser, og at ingen aktørar innanfor skuleverket hadde uttalt seg. Det var heller ikkje kome fråsegner frå pressehald eller frå store, landsomfattande organisasjonar.

I denne situasjonen har departementet kome til at det ikkje er tilrådeleg å skipla den stabiliteten som gjeldande rettskriving trass alt representerer. Før ein eventuelt gjennomfører større endringar i nynorsk, må ein også her vera nokolunde viss på at resultatet blir ein rettskrivingsnormal som kan stå uendra i lang tid framover. *Departementet godkjenner derfor ikkje nynorskvedtaka frå rådsmøtet i 2003, jf. pkt. 2 i vedtaksoversynet som følgjer brevet av 16. juni 2003.*

Spørsmålet om ein skal gå i gang med enda ein gjennomgang av nynorskrettskrivinga, vil departementet for sin del tidlegast vurdera etter at omdanningsprosessen i Norsk språkråd er endeleg avslutta.

5 Avslutning

Vi ber Norsk språkråd gjennomgå og avklara det nemnde spørsmålet om bøyning av vise svake verb i bokmål og elles rydda opp i det som eventuelt måtte vera av uklare detaljspørsmål.

Vidare ber vi Norsk språkråd gå ut med nødvendig informasjon om rettskrivingsendringane. Det må i denne samanhengen også koma klart fram kva det er som ikkje er godkjent, slik at det ikkje oppstår mistydingar om dette.

Av praktiske grunnar har departementet fastsett at dei godkjende endringane skal gjelda frå og med 1. juli 2005.

Med helsing

Stein Sægrov e.f.
avdelingsdirektør

Ingvar Engen
seniorrådgjevar